

Postersymposium Leren van en voor werken: de waarde(n) van beroepsonderwijs

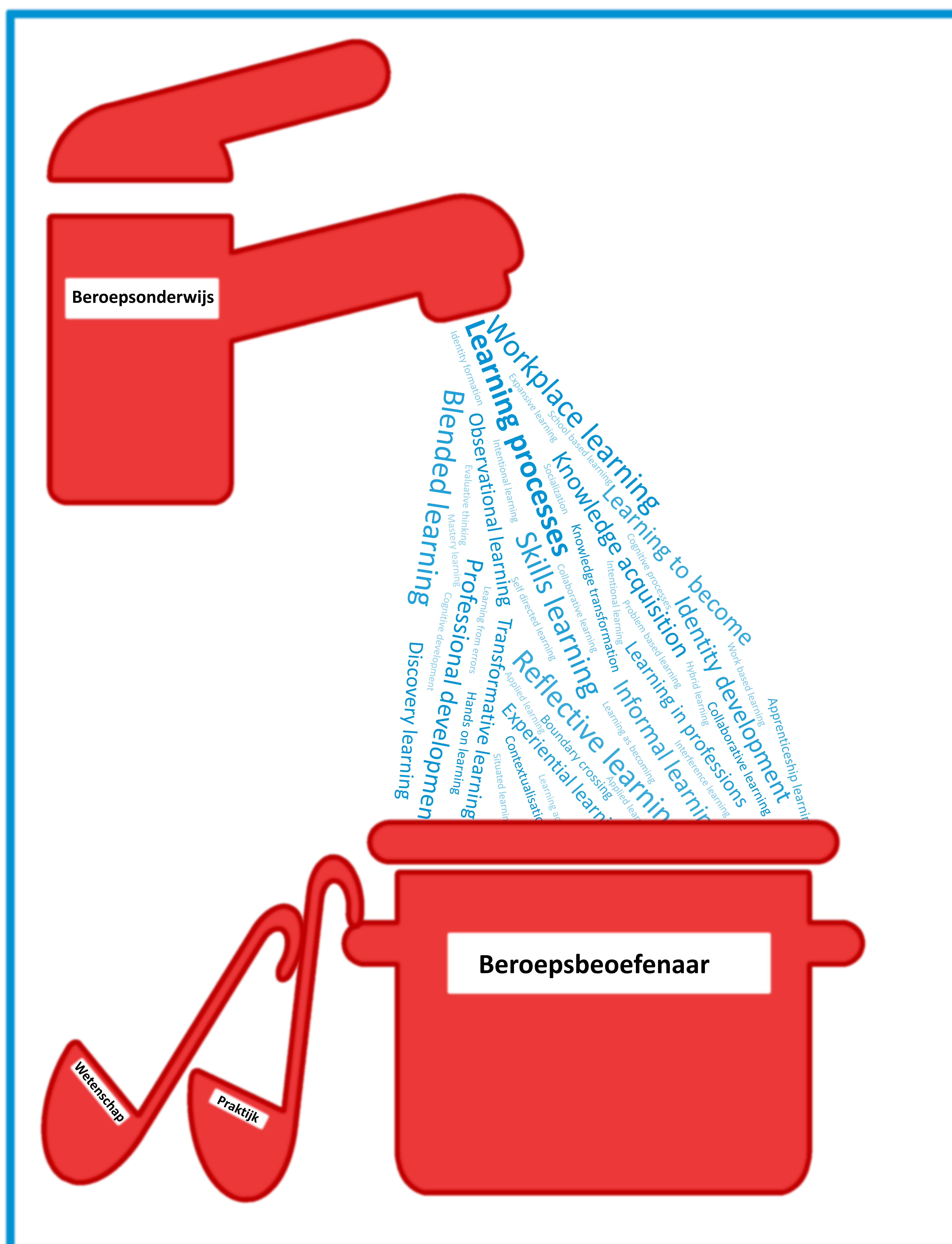
29 maart 2019 (voorafgaand aan de oratie van Elly de Bruijn)

Lopend onderzoek van de leerstoel Pedagogisch-didactische aspecten van het opleiden tot beroepsuitoefening en lectoraat Beroepsonderwijs

Review leerprocessen tijdens opleiden voor beroepsuitoefening

Barbara Wijering, Annoesjka Boersma, Liesbeth Baartman, Elly de Bruijn

In beroepsopleidingen (mbo en hbo) ontwikkelen studenten hun beroepsbekwaamheid. Begeleiding, beoordeling en vormgeving van het onderwijs moet de gewenste leerprocessen stimuleren. Onderzoekers gebruiken echter geen eenduidige conceptualisering en operationalisering van de verschillende leerprocessen in het beroepsonderwijs. Deze literatuurreview presenteert een overzicht van leerprocessen tijdens opleiden voor beroepsuitoefening. De review beoogt wetenschappelijke kennis op te leveren en de ontwikkelde inzichten voor opleiders in beroepsopleidingen te ontsluiten.

Aanleiding

In onderzoek bestaat geen eenduidige conceptualisering en operationalisering van de verschillende leerprocessen in beroepsopleidingen.

- Onderzoek is weinig ingebed in leertheoretische concepten en hierdoor moeilijk te vergelijken en te duiden.
- Docenten en praktijkopleiders hebben weinig concrete handvatten.

Onderzoeksvragen

1. Op welke manieren worden leerprocessen naar en voor beroepsuitoefening geconceptualiseerd en geoperationaliseerd?
2. Welke conceptualisering en operationalisering zijn empirisch onderbouwd en waar is aanvullende empirische evidentie nodig?

Methode

- Systematische literatuurreview
- Actuele inzichten (2000-2018)
 - Inclusief nieuwe inzichten zoals boundary crossing en het overstijgen van dichotomieën
 - Het volledige spectrum van beroepsgerichte leeromgevingen
 - In alle beroepsdomeinen
 - Ook los van de empirische evidentie

Beoogd resultaat

Een overzicht van de verschillende conceptualisering en operationalisering van leerprocessen in beroepsgerichte opleidingstrajecten.

Onderwijspraktijk

- Heldere beschrijving van de kenmerken van elk leerproces voor docenten en praktijkopleiders
- Duiden van de leerprocessen met praktijkvoorbeelden tijdens een symposium

Wetenschap

- Peer-reviewed wetenschappelijk artikel
- Presentatie op nationaal en internationaal congres

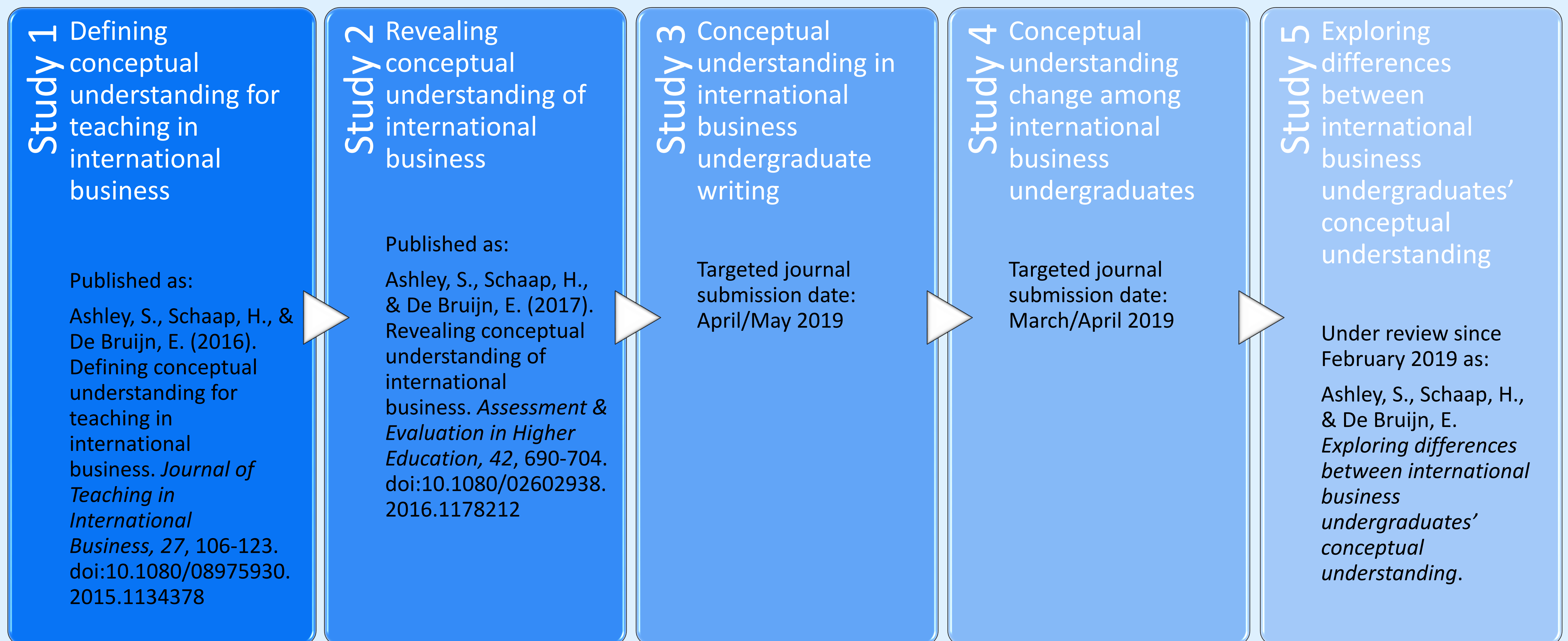
Ready for Business

Conceptual Understanding in Higher Education

Sue Ashley¹, Harmen Schaap² & Elly de Bruijn³

¹ PhD candidate ² Co-promotor ³ Promotor

Studies

Research questions

Study 1: How can conceptual understanding for teaching in international business (IB) be defined?

Study 2: How can conceptual understanding of IB be revealed?

Study 3: What does conceptual understanding look like in students' writing?

Study 4: What change can be identified in the extent of students' conceptual understanding?

Study 5: What differences between the extent of IB undergraduates' conceptual understanding can be identified?

Conferences

1. Ashley, S., De Bruijn, E., & Schaap, H. (2012, June). *Het meten van conceptueel begrip bij hbo-studenten bedrijfsadministratie: Een exploratief methodologisch onderzoek [Measuring conceptual understanding in international business students: An exploratory methodological study]*. Paper presented at the Onderwijs Research Dagen (ORD), Wageningen, The Netherlands
2. Ashley, S., Schaap, H., & De Bruijn, E. (2013, August). *Defining conceptual understanding in the international business domain*. Paper presented at the JURE 2013 pre-conference of the European Association for Research in Learning and Instruction (EARLI), Munich, Germany.
3. Ashley, S., Schaap, H., & De Bruijn, E. (2013, May). *Het definiëren van conceptueel begrip in international business [Defining conceptual understanding in international business]*. Paper presented at the ORD2013 (Onderwijs Research Dagen), Brussels, Belgium.
4. Ashley, S., Schaap, H., & De Bruijn, E. (2014, August). *Measuring conceptual understanding in international business students*. Paper presented at the EARLI SIG 14 conference on Transformations in Knowledge and Professional Learning, Oslo, Norway.
5. Ashley, S., Schaap, H., & De Bruijn, E. (2014, June). *Het meten van conceptueel begrip bij hbo-studenten international business [Measuring conceptual understanding in international business students]*. Poster presented at the ORD2014 (Onderwijs Research Dagen), Groningen, The Netherlands.
6. Ashley, S., Schaap, H., & De Bruijn, E. (2016, August). *Bridging the gap between graduates and working professionals: Determining the development of conceptual understanding in international business students*. Paper presented at the 8th EARLI SIG 14 conference on Learning and Professional Development, Regensburg, Germany.
7. Ashley, S., Schaap, H., & De Bruijn, E. (2016, July). *Stimulating knowledge-transforming writing to foster conceptual understanding in international business students*. Paper presented at the 15th EARLI SIG 12 conference on Writing, Liverpool, United Kingdom.

Universiteit Utrecht

Open Universiteit
www.ou.nl

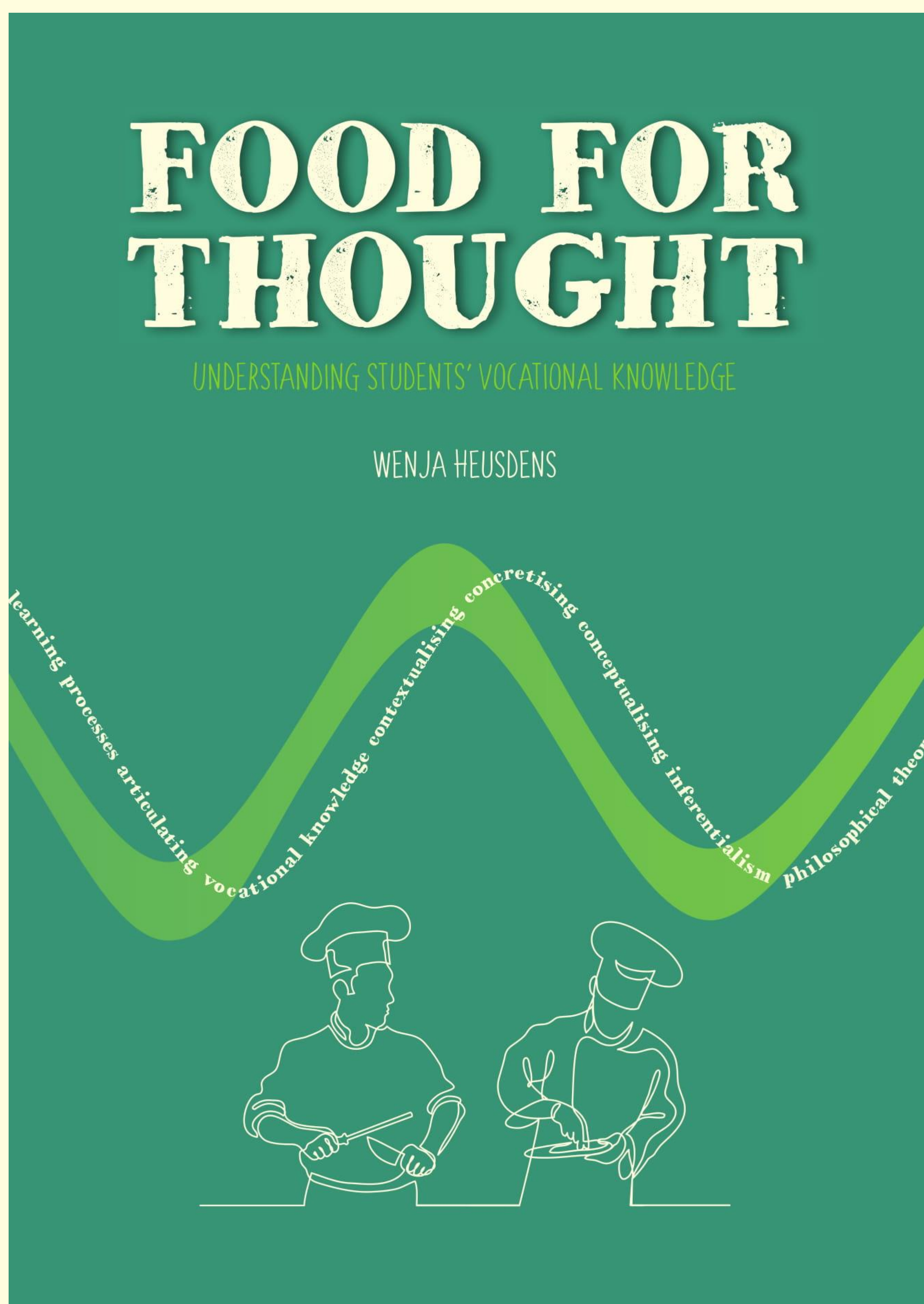

Grip krijgen op de beroepskennis van mbo-studenten en de processen waarmee beroepskennis wordt ontwikkeld

Dr. Wenja Heusdens

Promotor: prof.dr. Elly de Bruijn

Co-promotor: dr. Liesbeth Baartman

Op 25 april 2018 verdedigde Wenja Heusdens haar proefschrift *Food for thought. Understanding students' vocational knowledge* in het Academiegebouw in Utrecht.

Het promotieonderzoek richtte zich op de beroepskennis van studenten en de processen waarmee studenten beroepskennis ontwikkelen in de context van het mbo. Naast vragen over de aard en ontwikkeling van beroepskennis, stond de vraag centraal hoe beroepskennis van studenten gekarakteriseerd kan worden.

Deelstudie 1: karakterisering van krachtige leeromgevingen in het mbo en case selectie voor het proefschrift

Deelstudie 2: theoretische ontwikkeling en onderbouwing van het begrip "contextualiseren" vanuit activiteiten-theorie en inferentialisme

Deelstudie 3: kwalitatieve studie naar processen van contextualiseren door mbo-studenten horeca

Deelstudie 4: kwalitatieve studie naar de aard van de beroepskennis van mbo-studenten horeca

Publicaties

Heusdens, W. T., Baartman, L. K. J. & De Bruijn, E. (2018). Knowing everything from soup to dessert: an exploratory study to describe what characterises students' vocational knowledge. *Journal of Vocational Education and Training*, 70(3), 435-454.

Heusdens, W., Baartman, L. K. J., & de Bruijn, E. (2018). Knowing your onions. A characterisation and illustration of students' learning process of contextualising vocational knowledge. *Scandinavian Journal of Educational Research*. Advance online publication.

Heusdens, W. T., Bakker, A., Baartman, L. K. J., & De Bruijn, E. (2016). Contextualising Vocational Knowledge: A Theoretical Framework and Illustrations From Culinary Education. *Vocations and Learning* 9(2), 151-165.

Beoordelvingsvraagstukken in het beroepsonderwijs

Dr. Liesbeth Baartman
Lectoraat Beroepsonderwijs
Kenniscentrum Leren en Innoveren
liesbeth.baartman@hu.nl

<https://www.onderzoek.hu.nl/Onderzoekers/Liesbeth-Baartman>
Twitter: @LectBeroepsondw

Je ogen uitkijken

Project vanuit Vereniging Hogescholen/OCW

Samen met: landelijk netwerk toetsbekwaamheid / HAN / HU

Hoe kunnen BKE/SKE en Protocol afstuderen duurzaam worden geïmplementeerd in de hogescholen?

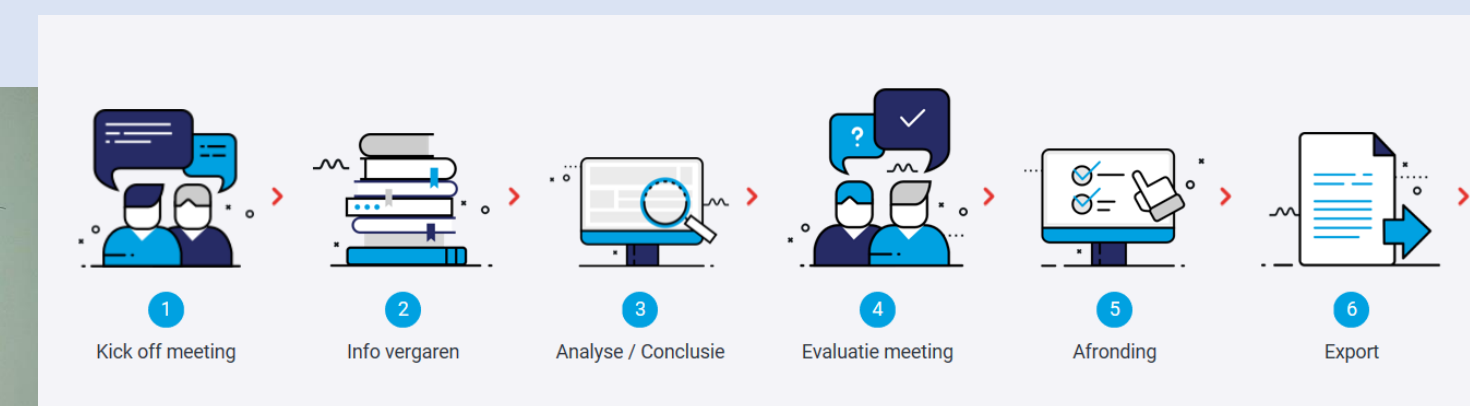
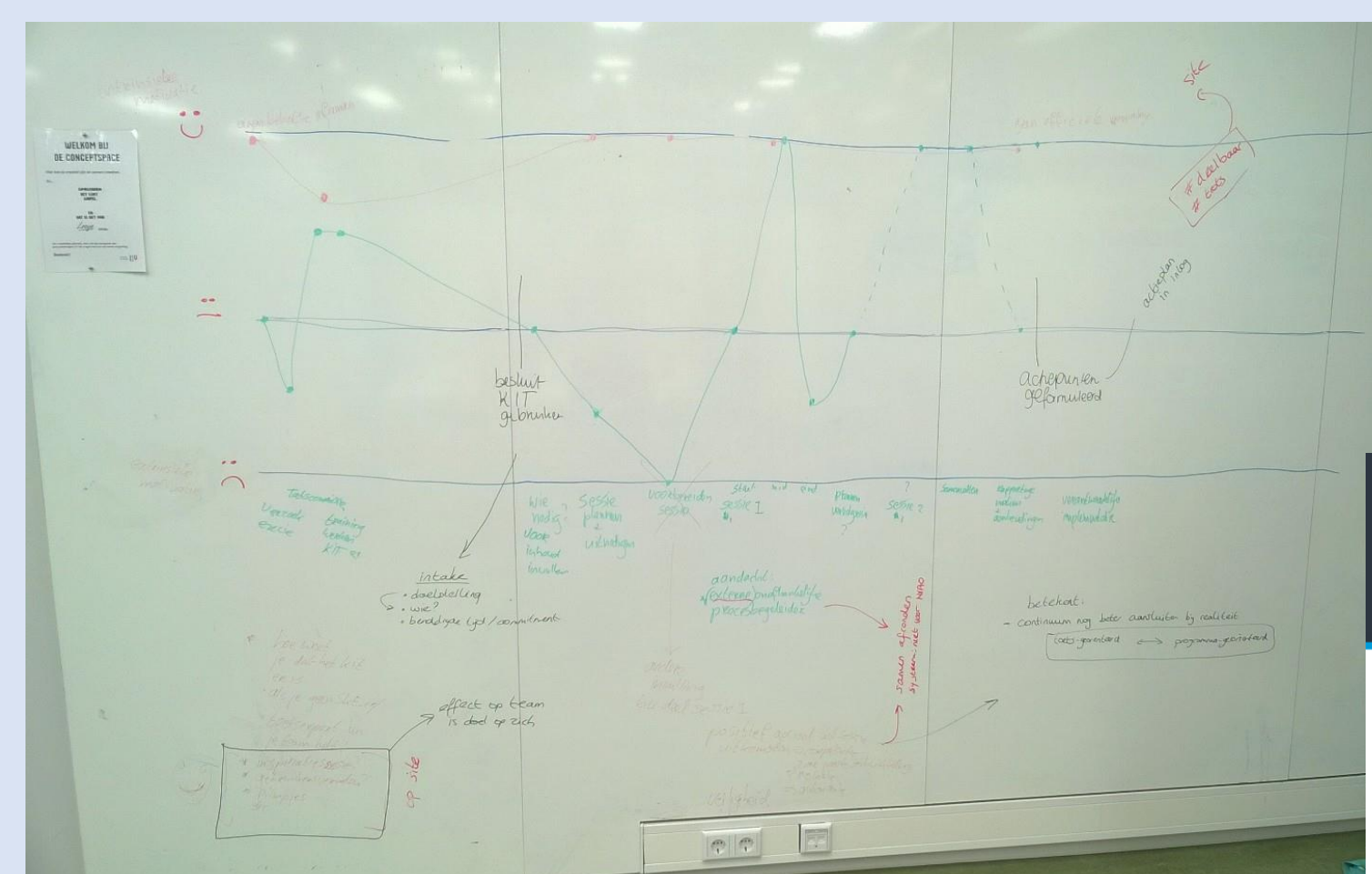
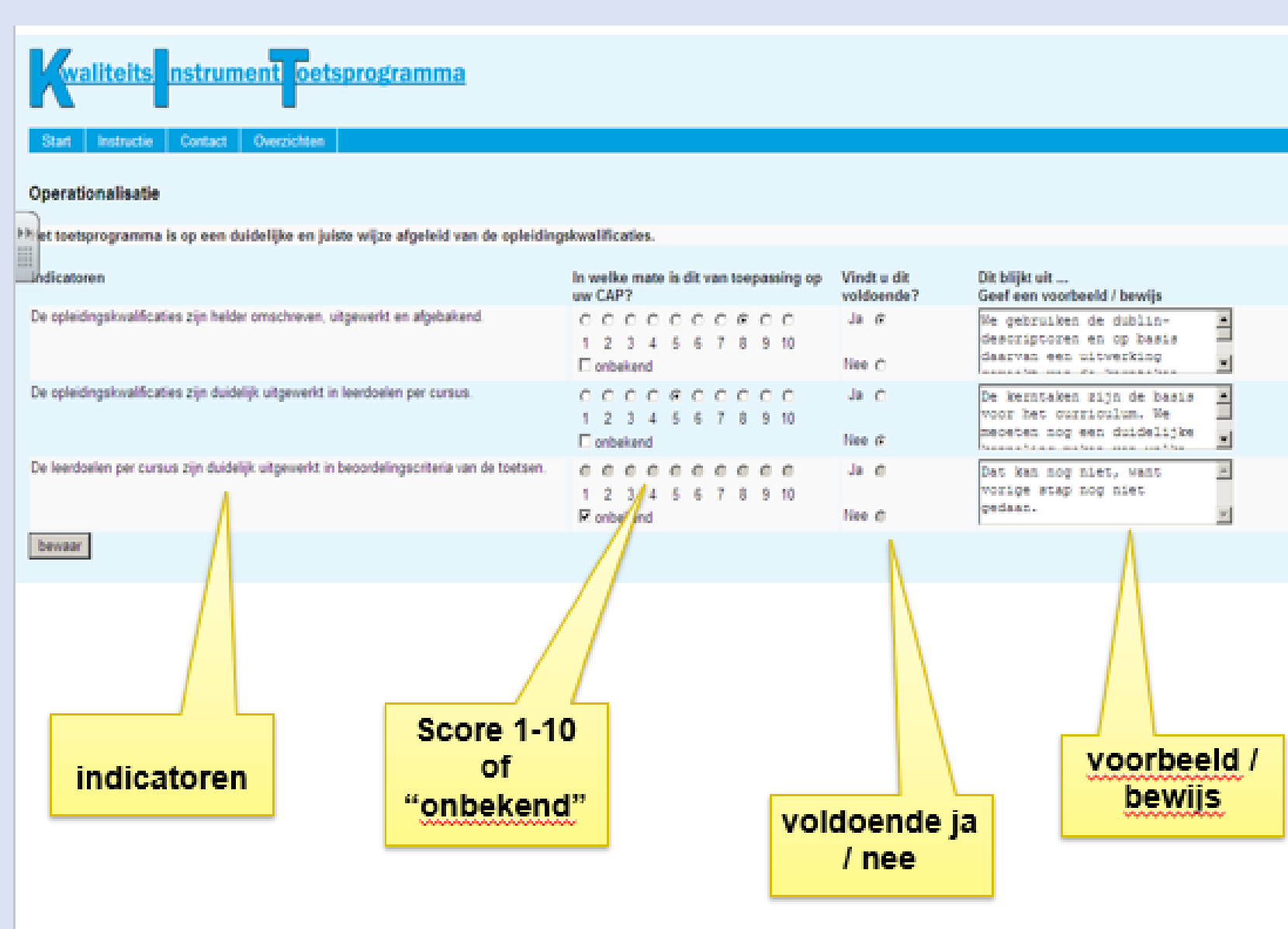

KIT2.0 – Ontwerpproces en implementatie

Kwaliteitsinstrument Toetsprogramma
www.kwaliteit-toetsprogramma.nl

Zelfevaluatie methodiek

Onderzoeksvraag: hoe kunnen we opleidingsteams in het beroepsonderwijs ondersteunen bij de evaluatie/ontwerp van hun toetsprogramma?

Holistisch beoordelen en meaning making van beoordelingscriteria

Onderzoeksvraag: how can meaning making of assessment criteria and self-regulation be stimulated at module level and programme level?

Methode: interviews met docenten, ontwerpers, studenten

Resultaten: in modules werken studenten actief met de criteria, bespreken ze voorbeelden en leren ze hun werk in te schatten binnen de "grenzen" van de criteria. Op programmaniveau vereist dit kennis van alle modules, de opbouw en een beeld van het beroep. Studenten en docenten vinden dit moeilijker. Dit heeft meer expliciete aandacht nodig, niet alleen in het ontwerp.

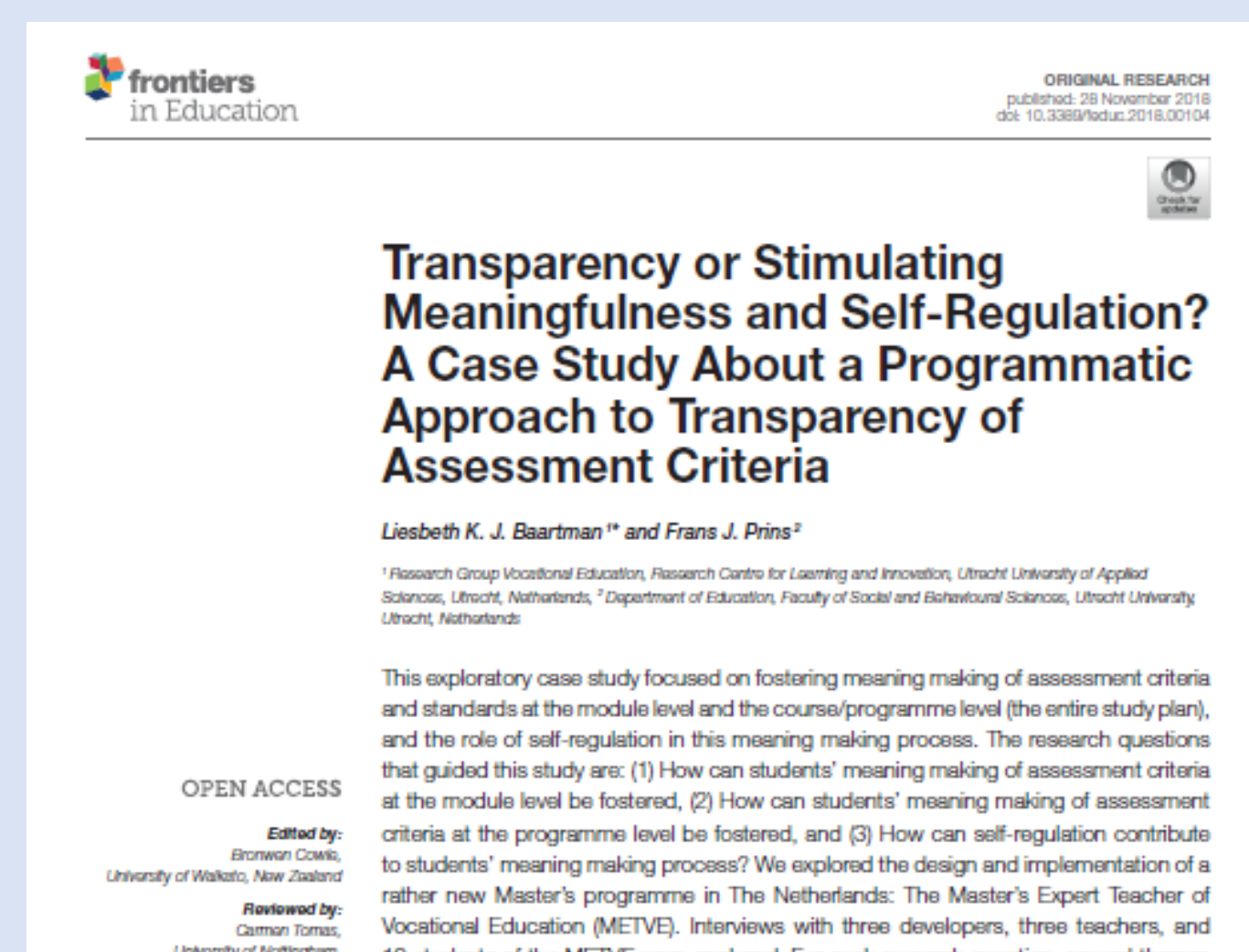
KIT2.0

Website + tools
Gebaseerd op programmatisch toetsen
Kwaliteitscriteria als basis
Data-based decision making

Promotieonderzoeken

Nienke Zijlstra: wat voor effecten heeft de inrichting van het toetsprogramma op het leren van studenten?

Marlies de Vos: hoe komen praktijkopleiders tot een beslissing over studenten?

Boek: praktijkvoorbeelden programmatisch toetsen in het HO

- 10 opleidingen met ervaring in programmatisch toetsen
- Interviews met ontwikkelaars, docenten, management, student
- Rijke casusbeschrijvingen

Leernetwerk Formatief Evalueren

2018-2021

- 13 scholen
- 129 docenten
- 36 schoolleiders/kartrekkers

Focus 1: docenten beroepsgerichte vakken VMBO

- (1) Hoe zien formatieve toetspraktijken van vmbo-docenten beroepsgerichte vakken eruit?
- (2) In hoeverre verschillen formatieve toetspraktijk van vmbo-docenten beroepsgerichte vakken en vmbo-docenten avo-vakken?

Data:

Vragenlijsten docenten + leerlingen
Interviews
Uitgewerkte lesvoorbeelden
Observaties bij elkaar

Eerste resultaten

In FE-cyclus focus op succeservaringen voor leerlingen. In fase 2 veel informele manieren (observeren) in het praktijklokaal. Werken niet met methodes, wat aanpassingen / differentiëren gemakkelijker maakt.

Startpunt: NRO overzichtsstudie

Onderzoeksvragen:

- (1) Hoe zien effectieve formatieve toetspraktijken in de klas eruit?
- (2) Welke effecten op studenten hebben deze toetspraktijken in termen van leeractiviteiten, leerprocessen of leeruitkomsten?
- (3) Welke formatieve toetscompetenties heeft een docent nodig?
- (4) Aan welke formatieve toetscompetenties wordt aandacht besteed in professionalisering?

Methode: systematische literatuursearch, 106 geselecteerde artikelen, Atlas TI thematische analyse

Resultaten:

Docentactiviteiten in de fasen van de FT-cyclus. In 42 studies worden effecten gemeten (breed gedefinieerd). Indicaties dat docentactiviteiten verschillen wanneer andere doelen worden nagestreefd (cognitief versus motivatie/zelf-regulatie)

Gulikers & Baartman (2017). Doelgericht professionaliseren: formatieve toetspraktijken met effect! Wat DOET de docent in de klas? Eindrapport NRO PPO 405-15-722.

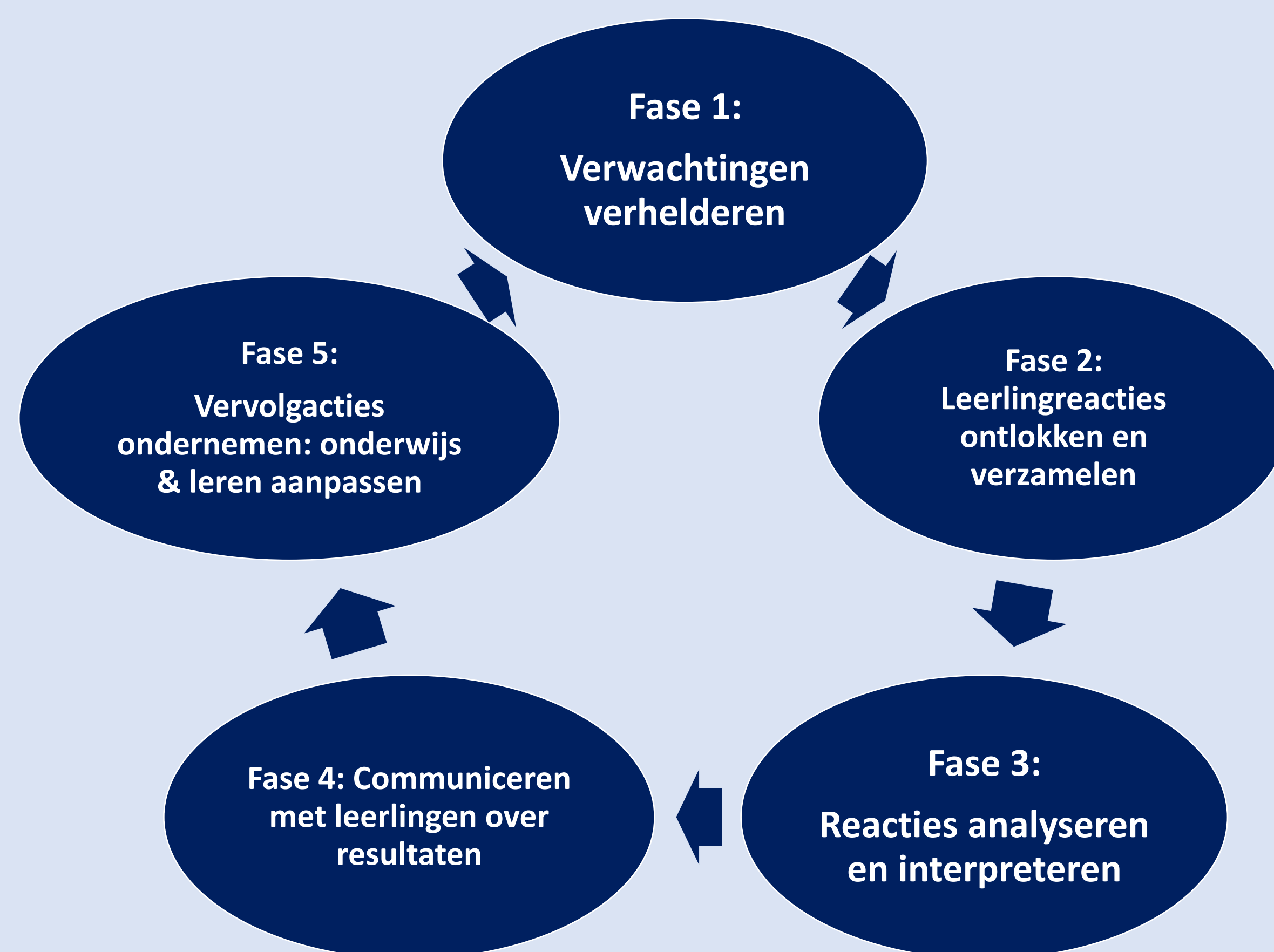
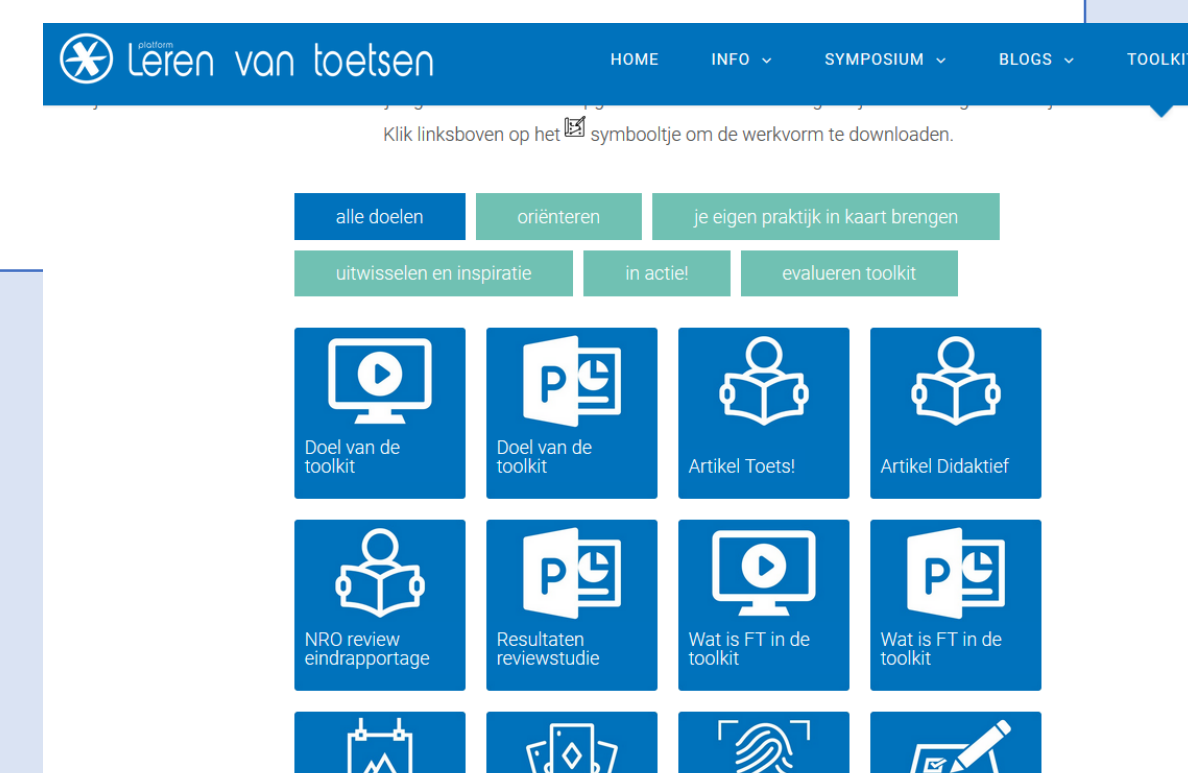

Toolkit HBO

Ontwikkeld met subsidie NRO Kennisbenutting Plus. In samenwerking met Platform Leren van Toetsen.

Beschikbaar via website:

<https://lerenvantoetsen.nl/toolkit-formatief-toetsen/>

Leernetwerken Formatief Evalueren

Focus 2: Implementatie van formatief evalueren in de school

Inzichten uit leernetwerken:

Data

Contextscan over implementatie
Critical friend discussions (2018) en collegiale visitaties (2019)

Resultaten

Het meekrijgen van docenten blijft een aandachtspunt. Geringe mate van consensus over FE tussen docenten en schoolleiding. Kartrekkers moeten een verbindende rol spelen.

Onderzoeksopzet:

In hoeverre is er sprake van een *shared cognition* over formatief evalueren tussen beroepsgerichte docenten, avo-docenten en schoolleiders?

Benodigde data onderzoek:

Concept maps
Aanvullende interviews

Toolkit materialen

Beschikbaar via website SLO:

<http://curriculumvandetoekomst.slo.nl/Paginas/Toolkit-Formatief-Evalueren.aspx>

Tools

- Kaartspel Ontwikkelen gemeenschappelijke taal
- Kaartspel In dialoog over de cyclus Formatief Evalueren
- Contextscan
- Werkvorm Placemat
- Werkvorm Stille Muur
- Zelfscan
- In gesprek over leerdoelen en succescriteria
- Hoe weet ik waar mijn leerlingen staan? 19 werkvormen
- Hoor-/werkcollegereeks Formatief Toetsen
- Vragenlijsten Twente University
- Podcast Wageningen University

Hogeschool Utrecht: Dr. Liesbeth Baartman, Dr. Machiel Bouwmans

Wageningen Universiteit: Dr. Judith Gulikers, Marijke Veugen

SLO: Dr. Gerdineke van Silfhout

Een verkennend onderzoek naar beroepsgerichte interacties in het beroepsonderwijs

Harmen Schaap¹, Anne Khaled², Marije Faber², & Elly de Bruijn^{2 3}

¹Radboud Docenten Academie, ²Hogeschool Utrecht, ³Open Universiteit

Achtergrond

Persoonlijke kennisontwikkeling is een cruciaal doel van beroepsonderwijs (Schaap et al., 2009) en ontstaat in betekenisvolle interacties tussen docenten en studenten.

We introduceren en verkennen een nieuw concept: beroepsgerichte interacties. Dit zien we als verbale en directe interacties tussen docenten en studenten in beroepsgerichte contexten, waarin persoonlijke en collectieve betekenisgeving aan kennis ontstaat voor het toekomstig beroep.

Onderzoeksvragen

1. Welke type beroepsgerichte interacties kunnen er worden onderscheiden?
2. Welke begeleidingsstrategieën en studentactiviteiten zijn te zien tijdens de verschillende typen beroepsgerichte interacties?

Methoden

- 48 videofragmenten (duur 2-14 minuten), van
- 8 docenten die lesgeven aan
- mbo-niveau 4 studenten van het CIOS

Drie onderzoekers doorliepen drie stappen:

- 1) Inductieve analyse op gespreksniveau waarbij drie elementen zijn ontdekt waarop de gesprekken verschilden
- 2) Het onderscheiden van de vier typen beroepsgerichte interacties op gespreksniveau
- 3) Deductieve analyse door coderen van verbale uitingen van docenten en studenten middels opgestelde codeerschema's. Met beschrijvende analyses zijn per fragment begeleidingsgedragingen en studentactiviteiten geïdentificeerd om het type beroepsgerichte interactie te duiden en te vergelijken.

Tabel 1. Voorlopige resultaten: typering van de beroepsgerichte interacties

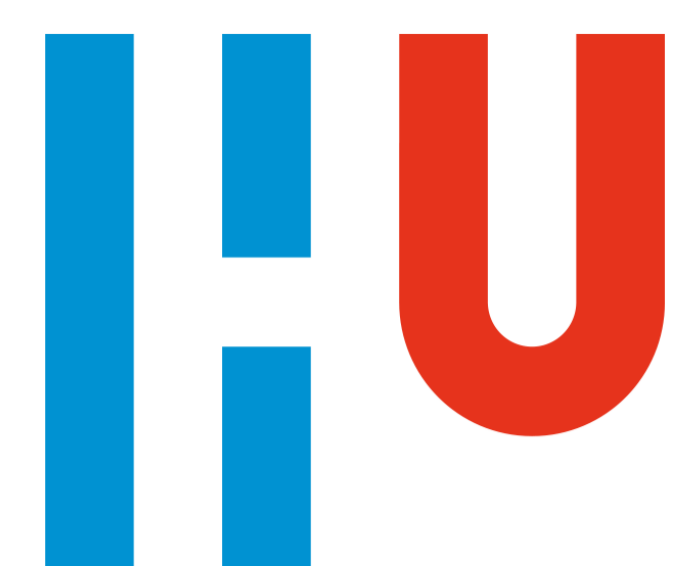
Type interactie	Element: Kennis	Element: Initiatief	Element: Temporeel
1. Betekenisgeven aan praktijkervaringen (N=17)	Gaat over 'hoe' het beroepsgerichte gedrag kan worden verbeterd waar procedurele-, praktijk- en formele kennis gebruikt worden om betekenis te geven aan de ervaringen.	Zowel studenten als docenten nemen het initiatief. Docenten structureren de interacties en coachen studenten door het geven van feedback terwijl studenten bezig zijn met de handeling of net klaar zijn.	Retrospectief van aard. Ze vinden <u>tijdens of direct na</u> het uitvoeren van concrete handelingen of het doorlopen van procedures plaats.
2. Integratie van kennis (N=4)	Gaat over 'waarom' en 'hoe' het werkt. Formele kennis is het uitgangspunt van de interactie. Algemene voorbeelden en ervaringen worden gebruikt om theorieën te illustreren.	De docent neemt het initiatief. Er is wel participatie van de studenten, zij reageren bijvoorbeeld op kennisvragen van de docent.	Prospectief van aard. Ze worden gebruikt om na te denken hoe studenten in mogelijke toekomstige situaties correct kunnen reageren of handelen.
3. Voorbereiding op complexe beroepstaak (N=19)	Gaat over 'hoe' je tijdens een complexe taak handelt. Praktijk- en procedurele kennis wordt besproken. Creativiteit is hierbij belangrijk omdat er vaak geen vaststaande oplossing is.	Docent neemt het initiatief. Maar studenten participeren ook in het gesprek door het beantwoorden van docentvragen of het stellen van verduidelijkingsvragen.	Prospectief van aard. Ze vinden voor het uitvoeren van de beroepstaak plaats.
4. Reflectie op professionele identiteit (N=6)	Gaan over 'hoe' je een professional wordt en 'hoe' je om moet gaan met spanningen die horen bij het beroep. Werkproces-, zelf- en professionele kennis zijn in de interacties geïntegreerd.	Voornamelijk de studenten nemen het initiatief, studenten zijn eigenaar van het gesprek en tonen persoonlijke inzet. Begeleiders vragen kritische en reflectieve vragen.	Retrospectief, actueel en prospectief van aard met het doel om verschillende inzichten te bespreken ter bevordering van de ontwikkeling van de professionele identiteit.

Discussie

1. Welke waarde hebben de vier interactie types voor onderzoek en beroepspraktijk?
2. De vier type interacties veronderstellen een specifiek pedagogisch-didactisch handelen van de docent. Klopt dit en hoe zou dat eruit kunnen zien?

Referentie:

Schaap, H., De Bruijn, E., Van der Schaaf, M. F., & Kirschner, P. A. (2009). Students' personal professional theories in competence-based vocational education: the construction of personal knowledge through internalisation and socialisation. *Journal of Vocational Education and Training*, 61(4), 481-494.

EDUCATION AT THE BOUNDARY BETWEEN SCHOOL AND WORK

MULTIPLE CASE STUDY OF LEARNING ENVIRONMENT DESIGNS IN DUTCH VOCATIONAL EDUCATION

ERICA BOUW^{1,2}, ILYA ZITTER², ELLY DE BRUIJN^{1,2}
¹OPEN UNIVERSITY; ²HU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES UTRECHT

ABSTRACT

In this case study six learning environments in Dutch vocational education were selected to collect empirical evidence for distinct manifestations of two types of connective designs: (1) designs based on incorporation and, (2) designs based on hybridisation. The selected cases differed in location, professional domain and position in the overall curriculum. The cases were studied from a design perspective, focussing on the epistemic design, the set design and the social design of each learning environment. Findings suggests that learning environment designs can be distinguished by analysing the design rationale and their specific epistemic, physical and social characteristics.

INTRODUCTION

- Although learning cannot be designed, 'the physical and social components of the situation in which learning activity unfolds *can* be designed' (Carvalho & Goodyear, 2017, p. 9, authors' italics).
- Vocational educators seek to design learning environments that afford students to learn across the contexts of school and work, combining the advantages of both (Zitter, Hovee & De Bruijn, 2016).
- Learning environment designs can be categorized on the basis of their design rationale and considerations about designable elements: designs based on connection, designs based on incorporation and designs based on hybridisation (Bouw, Zitter & De Bruijn, submitted).

PRELIMINARY RESULTS

Designs based on incorporation and on hybridisation are empirically discernible in Dutch vocational education on the basis of their design rationale and designable elements.

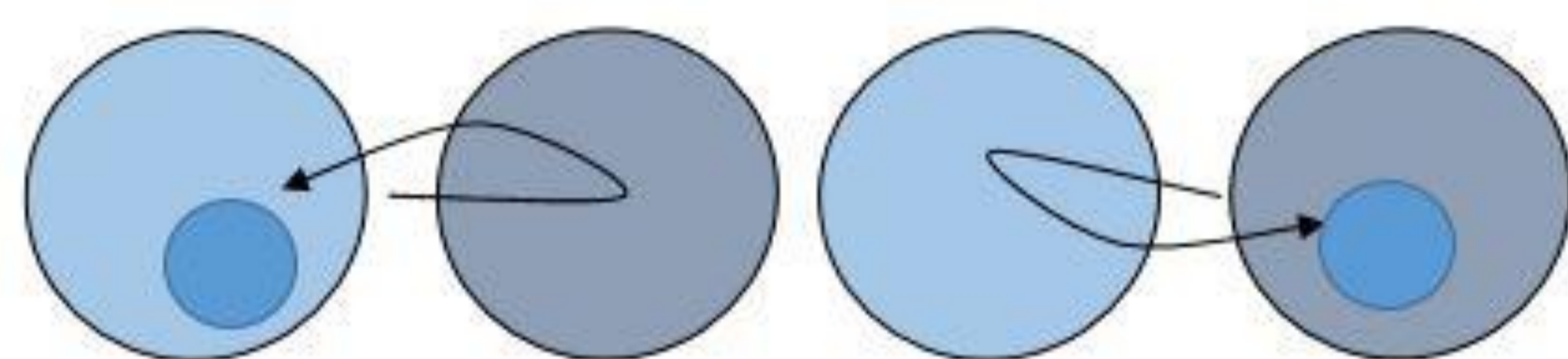
METHODOLOGY

- Multiple case study (Yin, 2014) with six cases, which differed in location, professional domain and position in the overall curriculum.
- Coding, categorization and within analysis through a series of alternating inductive and deductive steps, reported and member-checked, before cross-case analysis took place (Miles & Huberman, 1994).
- The analytical framework used for cross-case analysis was based on the designable elements (Zitter & Hovee, 2012) and the activity-centred analysis and design (ACAD) model, presented by Carvalho & Goodyear (2017), which distinguishes three aspects of the learning environment design: (1) the epistemic design, (2) the set design and, (3) the social design.

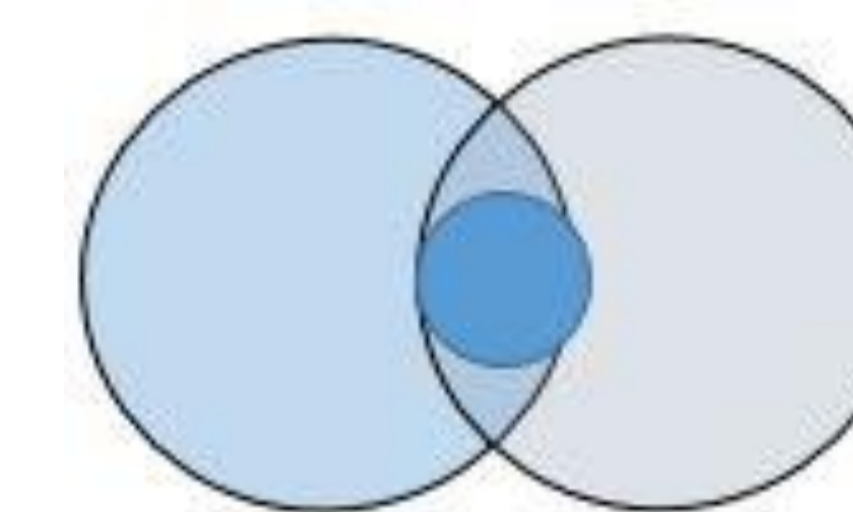
DISCUSSION

- What is your view on the used descriptive framework, which categorizes learning environments in designs based on incorporation and on hybridisation?
- What do you think about the use of the designable elements and the ACAD model to further analyse learning environment designs?

Designs based on incorporation:
Part of work into school or part of school into work

Designs based on hybridisation:
School and work, simultaneously

Multilevel group of students carries out assignments for agricultural entrepreneurs.

Multilevel group of students carries out assignments for agricultural entrepreneurs.

Multi-professional group of students carries out assignments for organizations.

Students run a consultancy firm and work on ICT assignments from organizations.

Students run a school-based oral healthcare clinic, where each student has their own patient base.

Students run a legal advisory service at several locations, both in school and in specific city districts.

Sport and recreation

Agriculture

Urban Studies

ICT and media development

Oral Healthcare

Legal advice

Ruimte voor Wendbaar Vakmanschap

Een onderzoek naar leeractiviteiten en begeleidingsstrategieën in hybride leeromgevingen

Anne Khaled¹, Marco Mazereeuw², Machiel Bouwmans¹, Marije Faber¹, Marc Coenders² & Elly de Bruijn^{1,3}
¹Hogeshool Utrecht, ²NHL Stenden Hogeschool, ³Open Universiteit

Praktijkprobleem

Hybride leeromgevingen, waar school en beroepspraktijk zijn verweven, zijn populair in het mbo en worden volop ontwikkeld. Maar een hybride leeromgeving vraagt om een andere begeleiding die deels onbekend is voor docenten en werkplekbegeleiders. Zij zijn in de nieuwe leeromgeving zoekende naar wat het juiste evenwicht is om de student zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen.

Praktijkvraag

Begeleiders van hybride leeromgevingen:

- Willen methodieken in handen hebben die hen helpen met het **op maat begeleiden** in hybride leeromgevingen.
- Vinden dat deze methodieken kennis moeten bevatten over **leeractiviteiten** die de behendigheid om te leren tijdens werk bevorderen.
- Willen methodieken voor het vormgeven van passende begeleiding die rekening houdt met **rolverdeling** tussen verschillende begeleiders en **de kenmerken van hybride leeromgevingen**.

Het project '**Ruimte voor Wendbaar vakmanschap**' ontwikkelt methodieken voor het op maat begeleiden van mbo-studenten in hybride leeromgevingen samen met **7 partners** uit het mbo en de beroepspraktijk.

Dit doen we op drie manieren:

1. Kennisgericht praktijkonderzoek (sept 2017-sept 2019)

Naar leeractiviteiten van studenten, begeleiding van docenten en werkplekbegeleiders en kenmerken van de hybride leeromgevingen en hoe deze samenhangen;

1. Ontwerpgericht praktijkonderzoek (sept 2018- sept 2021)

Waarin deze kennis wordt vertaald naar methodieken om begeleiding op maat te versterken in hybride leeromgevingen, zodat alle opleiders ermee aan de slag kunnen;

1. Communityvorming (Doorlopend)

Waarin wordt gewerkt en geleerd over het leren en begeleiden in hybride leeromgevingen.

Partners

NHL Stenden
Open Universiteit
Albeda College
Deltion College
Friesland College
ROC Midden Nederland
De Leermeesters
Rechtbank Midden Nederland
Rotterdams Ondernemersbelang
Zorggroep Alliade

Meer informatie?

www.husite.nl/ruimtevoorwendbaarvakmanschap

#WendbaarHybride

Meld je aan voor onze Project-update!

Dit onderzoek is medegefinancierd door Regieorgaan SIA, onderdeel van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijke Onderzoek (NWO).

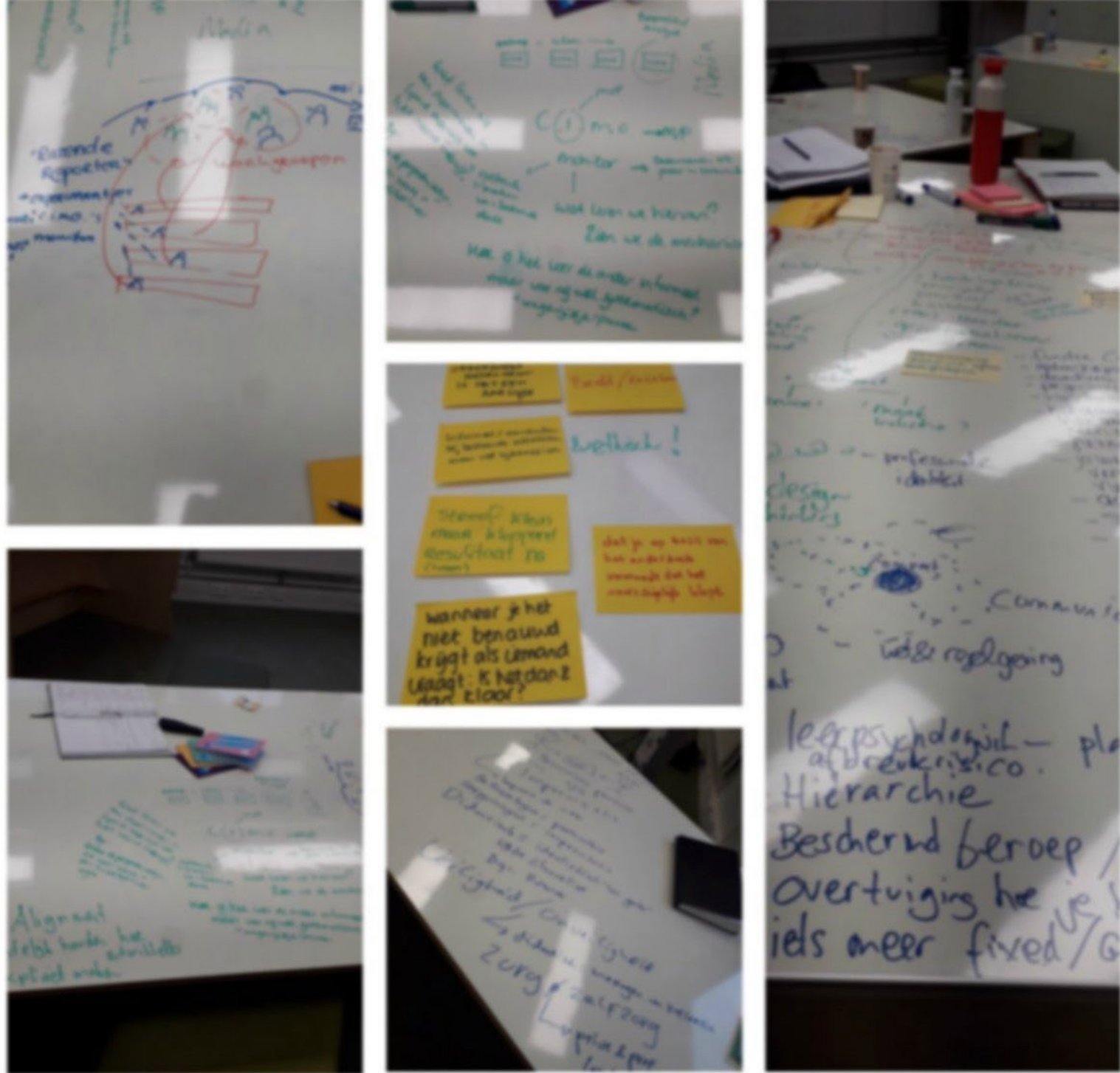

Open Universiteit
www.ou.nl

Leeromgevingen in het beroepsonderwijs

Leren en werken op de grens van school en praktijk

Inhoudelijke ontwikkelingen

- Multidimensionale leeromgevingen
- Praktijkcurriculum opleidingen: proactief en flexibel
- Opschalen en verduurzamen leeromgevingen op de grens
 - Innovatieve multi-actor leeromgevingen
- Keten leeromgevingen: ontwerp → in actie → bereikt
 - Methoden op grens onderzoekspraktijk, ontwerp/innovatiepraktijk & staande onderwijspraktijk

Zorgpact

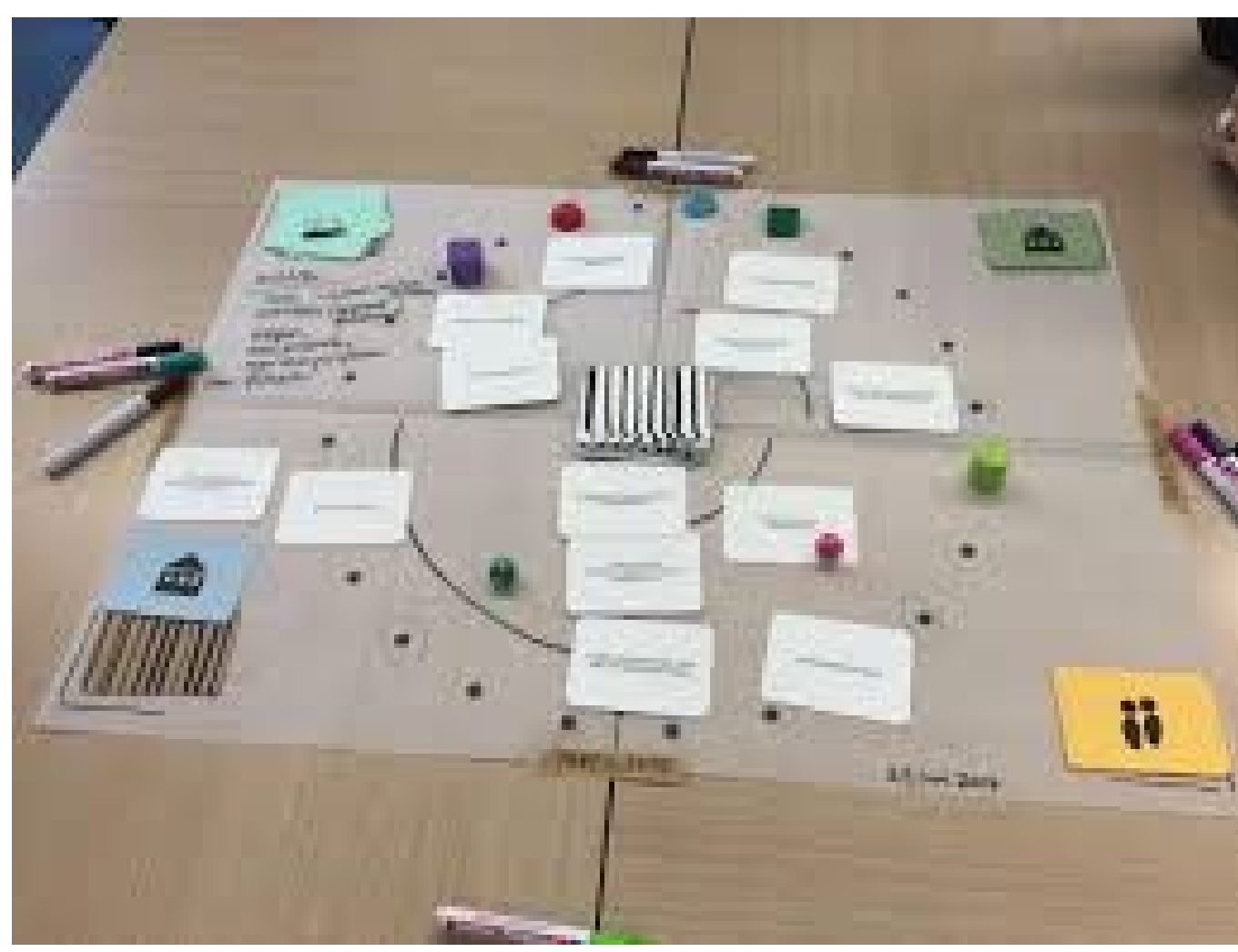
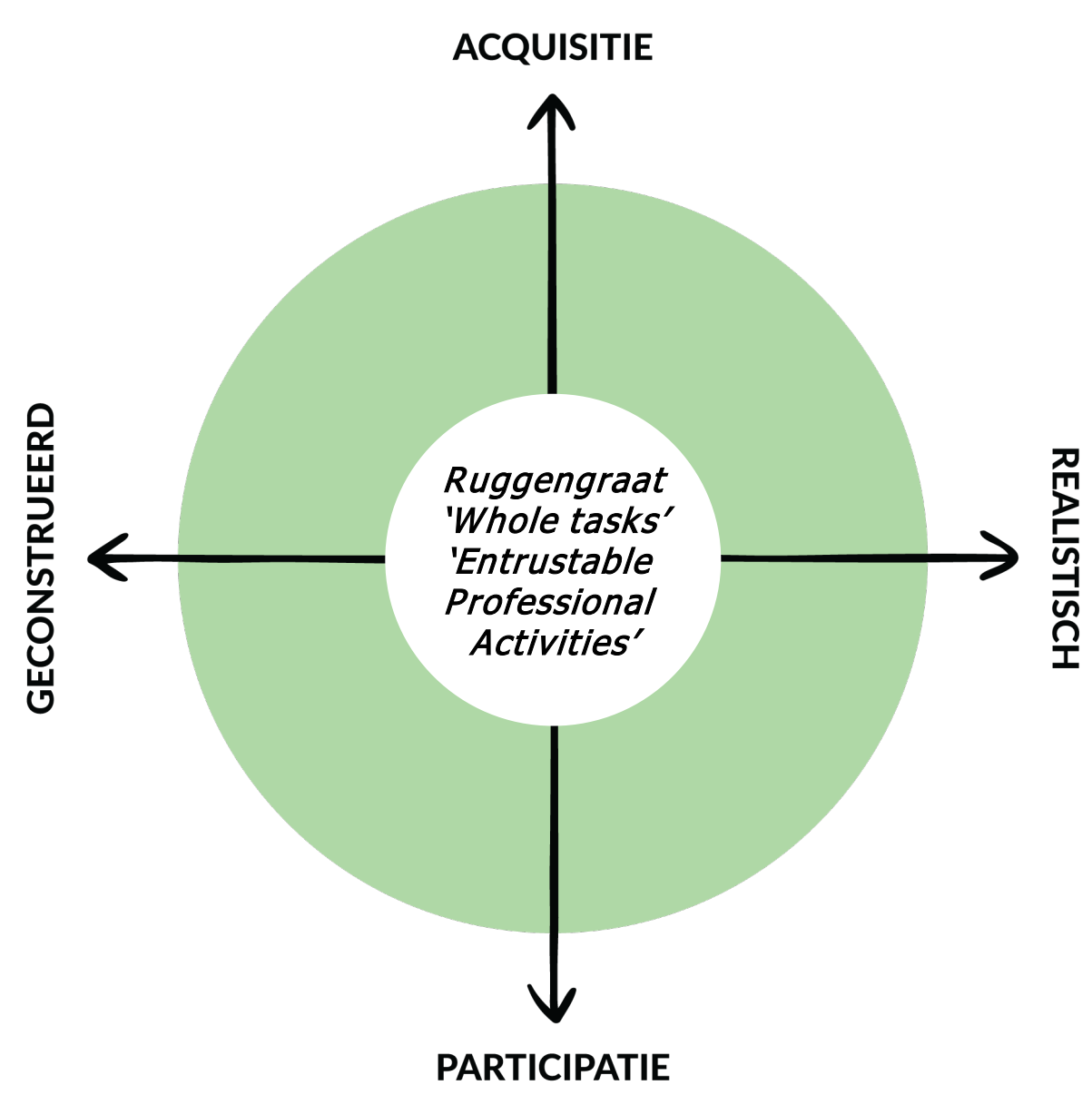
Promotieonderzoek

Onderwijs op de grens van school en de beroepspraktijk: een typologie van leeromgevingen in het beroepsonderwijs

Onderzoekswerkplaats

docent-onderzoekers van o.a. HU, Fontys, Mbo Utrecht, ROC Midden Nederland, Grafisch Lyceum Utrecht, ROC van Amsterdam, DaVinci College, Graafschap college, mboRijnland

Leeromgevingen niveau 5 (Ad)

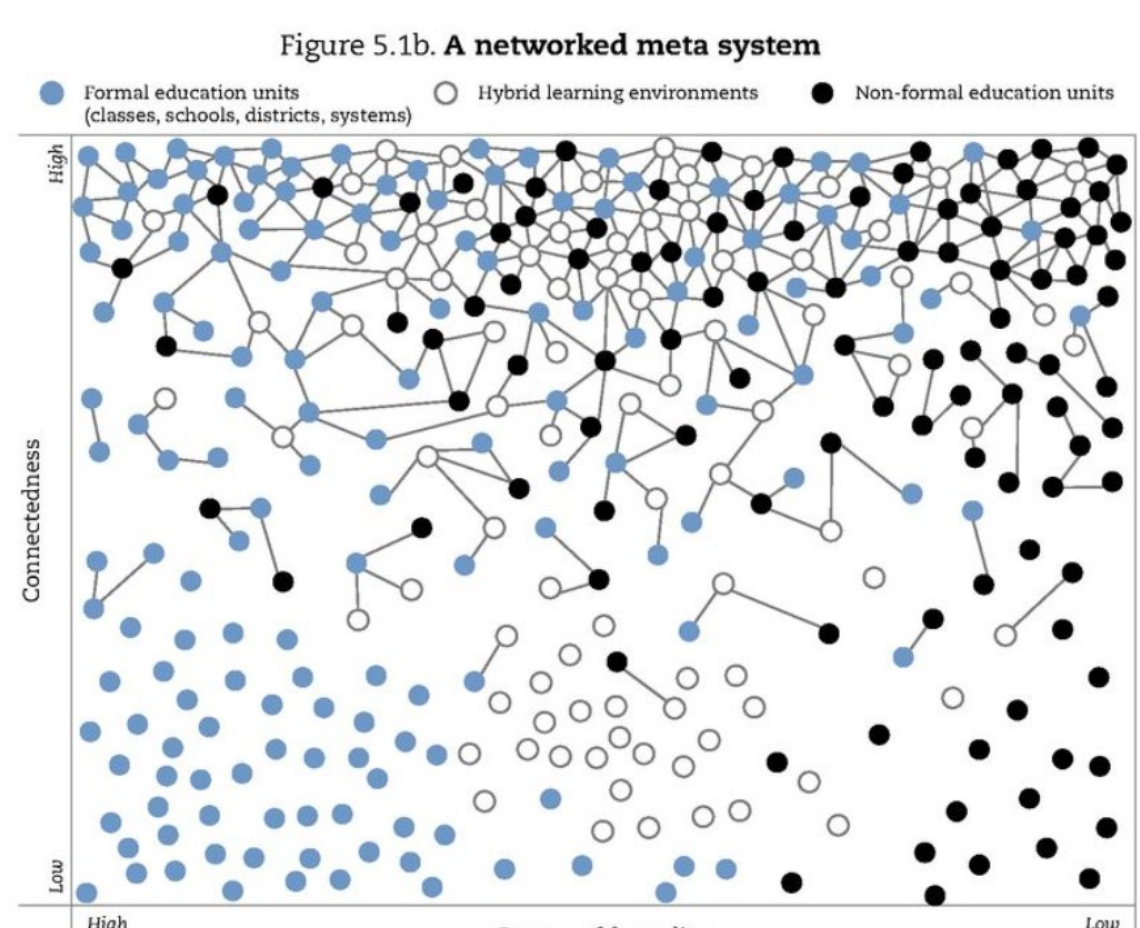
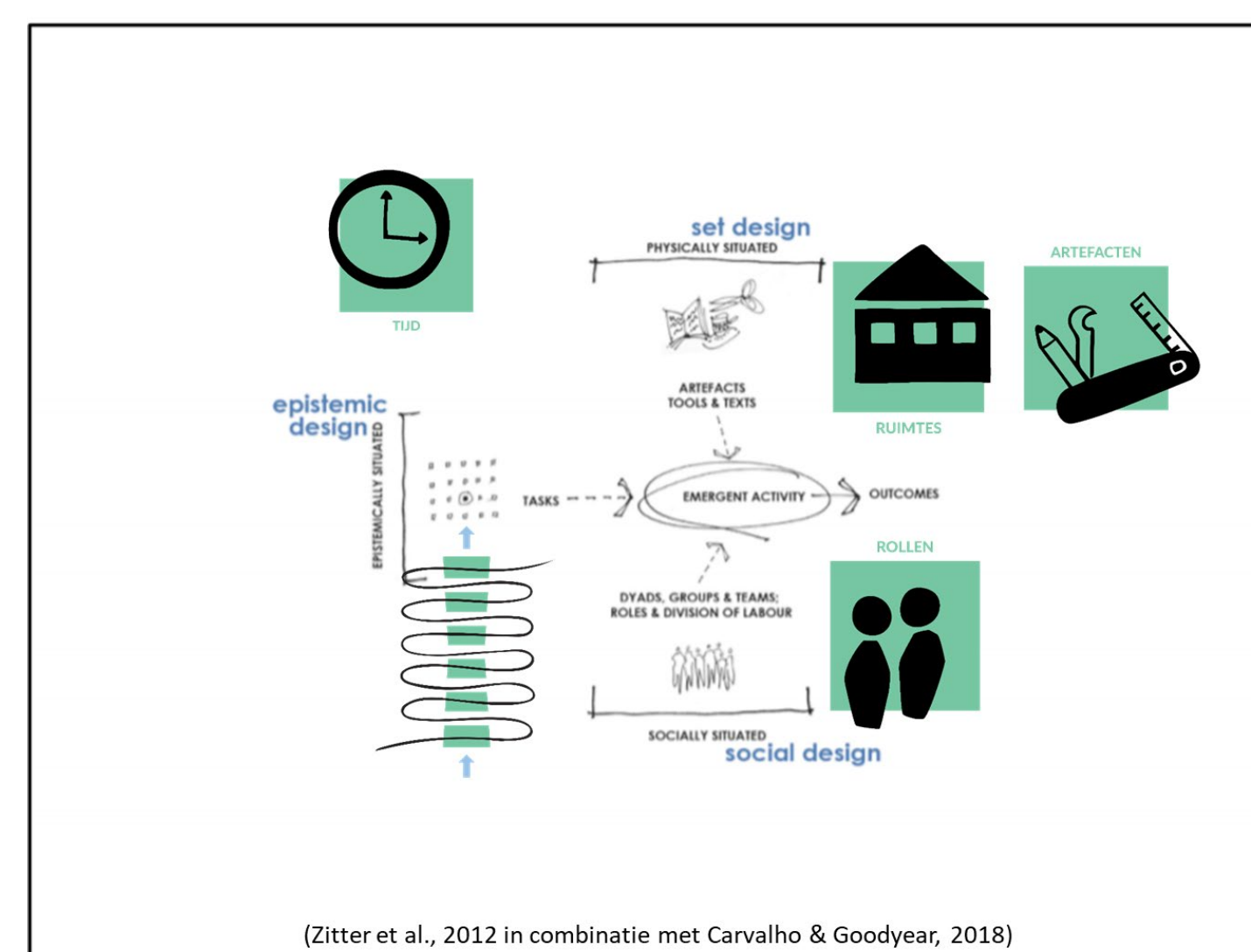
- Stuurgroep Instituut voor Ad (i.o.)
- Theoretische onderbouwing
- Compact bureauonderzoek Ad's
- Ontwikkelen ontwerp Spiegel
- Experience sampling (Ad in actie)
- Verbinden met professionalisering
- Basis innovatieve leeromgevingen

Hybride diagnoses

- Scalda (8)
- Albeda college (2)
- Friesland College (3)
- Graafschap College
- ROC Midden Nederland (3)
- GVB Amsterdam
- Summa College
- Fontys PTH
- ROC van Amsterdam (3)
- Deltion College
- ROC Nijmegen (4)

- Diagnoses voor:
- Lokale onderwijsinnovatie
 - SIA RAAK-PRO Ruimte voor Wendbaar vakmanschap, leren en begeleiden in hybride leeromgevingen
 - Multiple case study

"Faciliteer de totstandkoming van meer hybride leeromgevingen (...) in een proces van co-creatie tussen scholen en het bedrijfsleven" (Zitter, Hoeve & De Bruijn, 2016 in SER, 2017)

(Zitter & Hoeve, 2012 in OECD, 2015)

Hybride Alliantie

- KW1C, Mbo Life Sciences, NS, Engie, De Leermeesters, ecbo, HAN, HU

TRENDWATCHEN? GRENSWATCHEN!

- Small business & retail management, Kliniek Mondzorgkunde, iXperium, Beauty College, Alliander, Dijkhuisjes Deltion, Meander Medisch Centrum, Veiligheid & Defensie College, Journalistiek, Zorgtrainingscentrum, Mediatechnology/NEP, Asito

FUNDERING

Designing for Learning. Studying learning environments in higher professional education from a design perspective (promotieonderzoek Zitter, 2010)

BIJZONDERE INNOVATIEARRANGEMENTEN

Open Universiteit www.ou.nl

Onderzoekswerkplaatsen lectoraat Beroepsonderwijs

Knooppunten van kennis rondom drie thema's:

Ontwerpen van beroepsonderwijs

Bestaande grenzen tussen onderwijs en praktijk in het beroepsonderwijs optimaliseren vanuit het perspectief van *boundary crossing*.

Deelnemers:

"De case study in 'guerilla stijl' zou veel vaker benut kunnen worden. Nooit geweten dat je in een middag onderzoek kunt doen."

"Ik heb de neiging om hele promoties op te zetten. De academische werkplaats heeft geholpen om het onderzoek klein en praktisch te houden."

Uitvoeren van beroepsonderwijs

Werken aan praktijkvraagstukken rondom het begeleiden en leren van studenten in adaptief beroepsonderwijs.

Deelnemer:

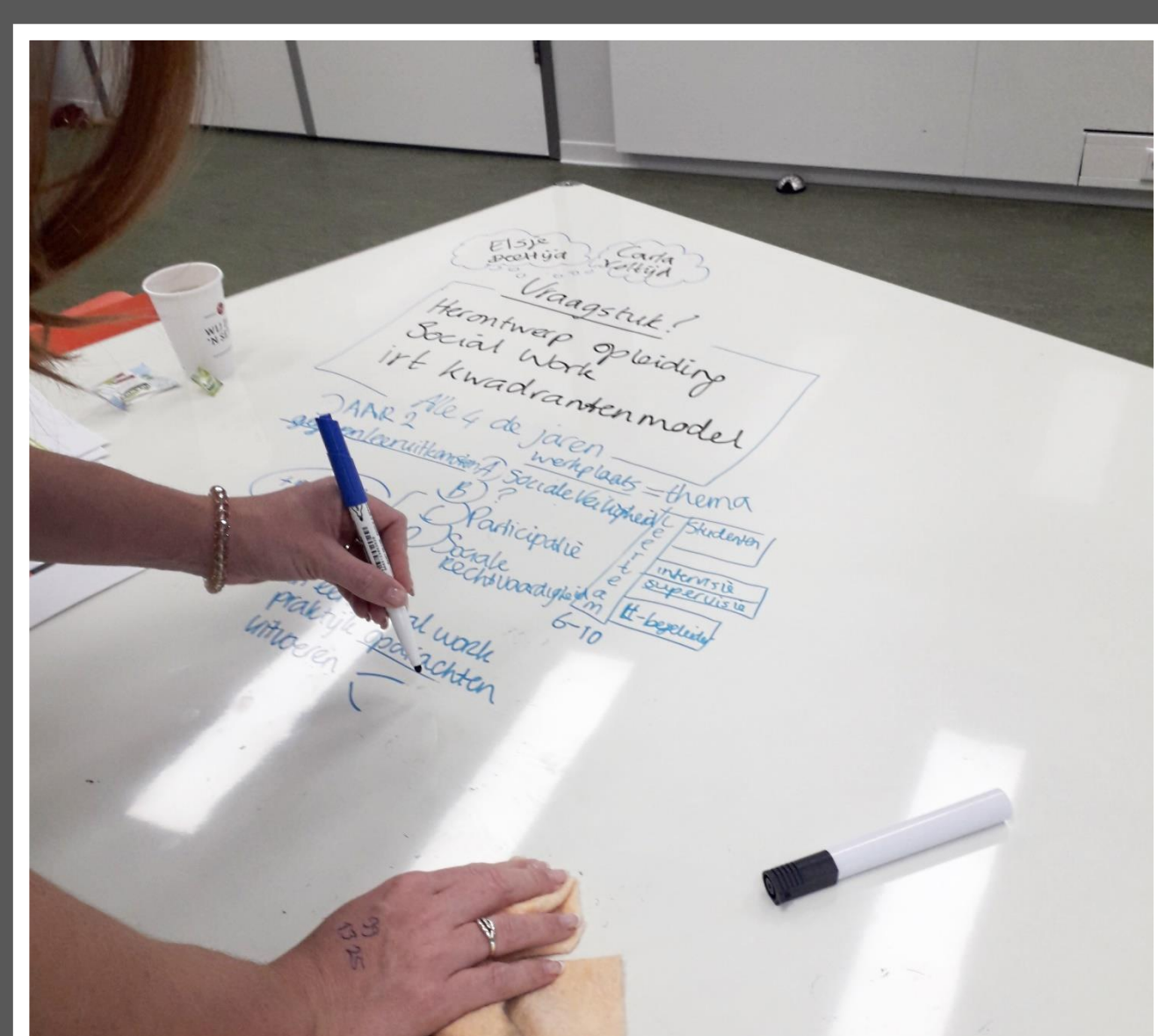
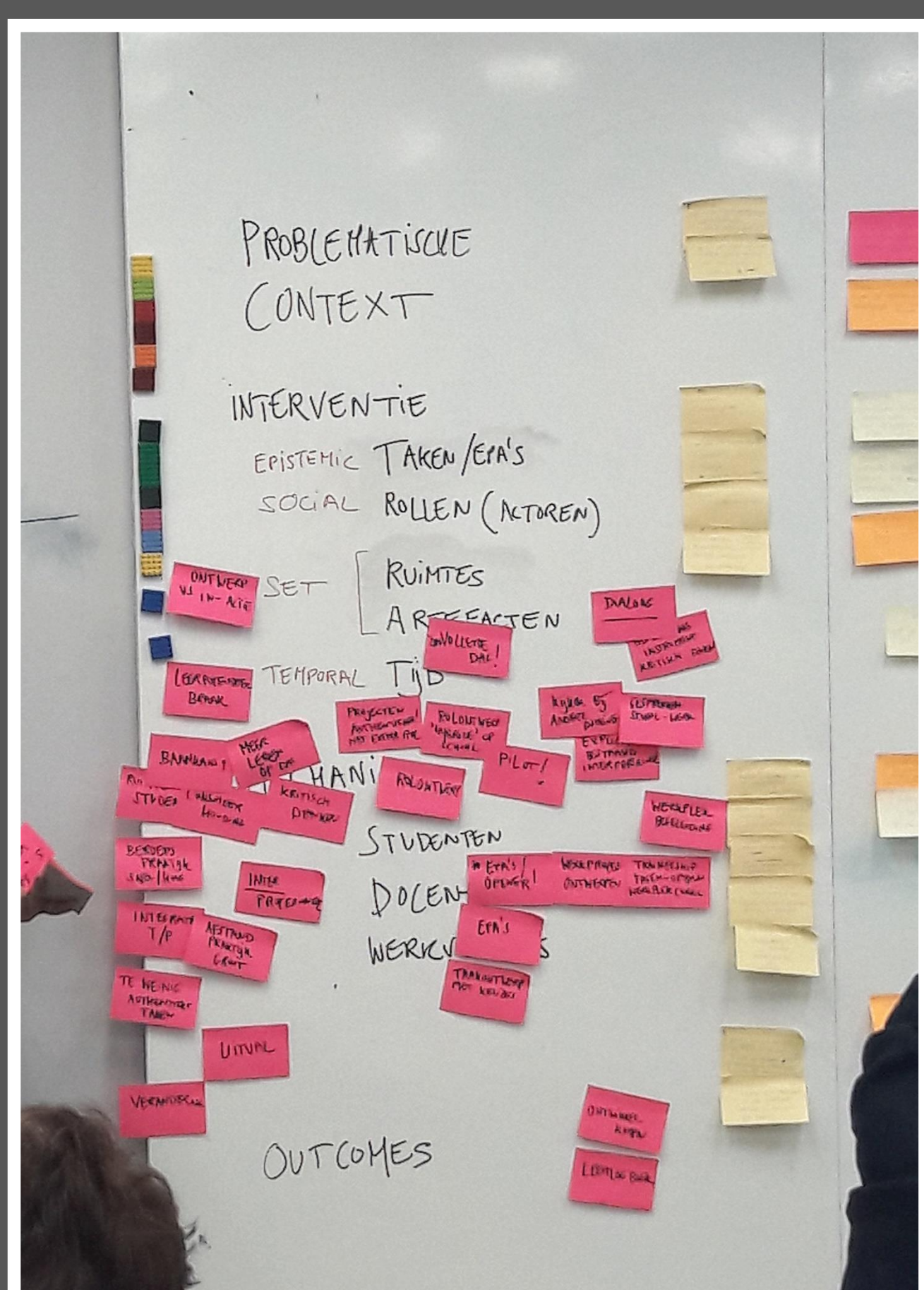
"Het plan om onderzoek te doen is er wel, maar raakt snel ondergesneeuwd door de dagelijkse hectiek. Door me aan de onderzoekswerkplaats te verbinden, dwing ik mezelf onderzoek te doen op een gefundeerde manier. Collega's van andere scholen inspireren en maken mijn blik breder. De onderzoekers geven feedback, onderbouwen en bieden een basis waarin mijn onderzoek kan groeien."

Beoordeling in beroepsonderwijs

Werken aan praktijkvraagstukken rondom beoordeling, zoals toetsprogramma's in het hbo en het volgen van studentontwikkeling d.m.v. formatieve toetsing.

Deelnemer:

"De onderzoekswerkplaats is voor mij een prettige, rustige en inspirerende plek om met collega's van andere beroepsopleidingen – mbo en hbo – op ongedwongen wijze ideeën uit te wisselen. Het helpt mij om complexe praktijkvraagstukken vanuit een ander perspectief te benaderen. Daarnaast is het ontzettend interessant om te horen hoe andere scholen en onderzoekers omgaan met allerlei vraagstukken omtrent toetsen en beoordelen."

Meer weten?

Wijering- van Wijk, B.J., Zitter, I. & De Bruijn, E. (2018). *De Academische Werkplaatsen van het lectoraat Beroepsonderwijs*, Kenniscentrum Leren en Innoveren. Utrecht: Hogeschool Utrecht.

Wijering- van Wijk, B.J., Zitter, I. & De Bruijn, E. (30 maart 2018). *Academische werkplaats moet met en van mbo-docenten*. Artikel op website ScienceGuide.

Website: www.onderzoek.hu.nl/Kenniscentra/Leren-en-Innoveren/Beroepsonderwijs/Onderzoekswerkplaats

Onderzoeksverrichtingen in de praktijk van de mbo-docent

Annoesjka Boersma, Machiel Bouwmans, Patricia Brouwer, Elly de Bruijn, Jannet Doppenberg, Andrea Klaijzen, Marco Snoek, Rozemarijn van Toly
Daisy Beelen, Edwin Beskers, Femmy Eerden, Gerdy Hoornenborg, Janine Keizer, Anne van der Meulen, Anne-Ruth Oosterbroek, Napona Smit, Vera Vereecken

Bij vijf mbo-instellingen zijn meerjarige initiatieven in gang gezet die beogen bij te dragen aan het versterken van de reflectieve en onderzoekende houding en kritisch-reflectief werkgedrag van docenten. Meestal neemt één docent uit een docententeam deel, aan enkele initiatieven nemen docententeams deel. Naast professionalisering is het doel dat de docent ervoor zorgt dat binnen het team aan duurzame onderwijsverbetering wordt gewerkt. De mbo-instellingen hebben weinig zicht op wat deze interventies opleveren voor de participerende docent en of dit leidt tot duurzame onderwijsverbetering. Opvallend is dat de mbo-instellingen zich vooral richten op het door docenten ondernemen van activiteiten die betrekking hebben op kritisch-reflectief werkgedrag en niet zozeer specifiek op het ontwikkelen van een reflectieve of onderzoekende houding. Een dergelijke aanpak sluit aan bij theorieën over het leren van docenten die stelt dat de houding van docenten verandert als gevolg van ervaringen.

Doel van dit onderzoek is om voor elke casus door middel van context-interventie-mechanisme-outcome configuraties (Denyer e.a., 2008) in kaart te brengen hoe de kenmerken van de interventie samenhangen met de beoogde en gerealiseerd effecten als het gaat om reflectieve en onderzoekende houding, kritisch-reflectief werkgedrag en duurzame onderwijsverbetering. Het tweede doel is om op basis van uitkomsten de deelnemende instellingen handvatten te geven om de effectiviteit van hun interventies te verbeteren

Deelstudie 1

Onderzoeksvragen

1. Wat zijn kenmerken van in de praktijk lopende initiatieven die tot doel hebben reflectie, onderzoekende houding en kritisch-reflectief werkgedrag van docenten te versterken?

Methoden

- Middels desk research zijn relevante projectplannen en beleidsdocumenten geanalyseerd op aanleiding en doel van de interventie, organisatiekaders, inhoud en omvang van de interventie, en beoogde opbrengsten.
- In de interviews met bij de interventie betrokken projectleiders, docenten, leidinggevend en begeleiders is de informatie uit de deskresearchfase geverifieerd en op actualiteit getoetst. In deze interviews is informatie verzameld over opvattingen van betrokkenen over de relevantie van en uitdagingen bij onderzoeken werken, en aanvullend op deskresearch, aanleiding, doel, organisatiekaders, inhoud en omvang van de interventie en de beoogde opbrengsten.
- De combinatie van deskresearch en interviews heeft geleid tot een startbeschrijving van elke casus in de context van de instellingen. Momenteel worden de beschrijvingen van de 5 interventies elk jaar geactualiseerd om zicht te houden op tussentijdse bijstellingen. Deze bijstellingen kunnen het gevolg zijn van veranderingen in de context, maar ook van terugkoppeling van tussentijdse inzichten uit het onderzoek. De actualisatie van de beschrijvingen gebeurt op basis van deskresearch en bevraging van betrokkenen bij de initiatieven. De actualisatie wordt verricht door masteropgeleide docenten van de deelnemende instellingen.

Beoogde resultaten

De opbrengst van deelonderzoek 1 is up-to-date beschrijvingen van de initiatieven die input zijn voor de analyses van de gerealiseerde outcomes en verklarende mechanismen. Dit deelonderzoek resulteert in een praktijkpublicatie met een definitie van de onderzoekende houding in de mbo-context en beschrijving van initiatieven, het verloop van de uitvoering ervan, en beoogde opbrengsten.

Deelstudie 2

Onderzoeksvragen

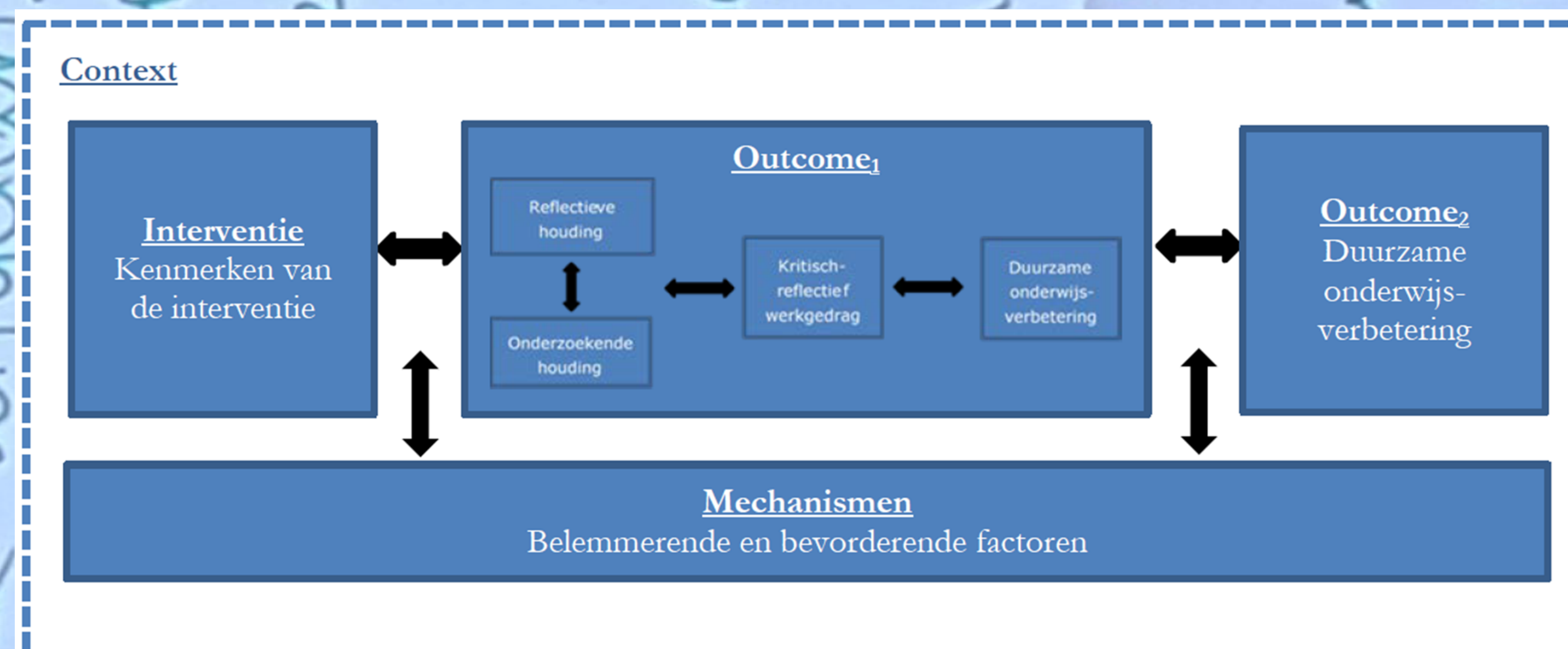
2. Wat is het effect van deze lopende initiatieven op de docent in termen van reflectie, onderzoekende houding, kritisch-reflectief werkgedrag en op het docententeam als het gaat om duurzame onderwijsverbetering?
3. Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren (mechanismen) hierbij?

Methoden

- Longitudinaal vragenlijstonderzoek.
- Vragenlijst 1 "Outcome1", vragenlijst 2 "outcome1 en factoren van invloed", vragenlijst 3 "outcome2 en factoren van invloed".
- In de analyse wordt per casus een vergelijking gemaakt tussen de verschillende metingen, de verschillende vragenlijsten en docenten van dezelfde instelling die wel en niet betrokken zijn bij de interventie. Daarnaast wordt een vergelijking gemaakt tussen de 6 casussen, rekening houdend met de uitkomsten van deelonderzoek 1 en 3.

Beoogde resultaten

Dit deelonderzoek resulteert in een wetenschappelijk artikel.

Deelstudie 3

Onderzoeksvragen

2. Wat is het effect van deze lopende initiatieven op de docent in termen van reflectie, onderzoekende houding, kritisch-reflectief werkgedrag en op het docententeam als het gaat om duurzame onderwijsverbetering?
3. Wat zijn bevorderende en belemmerende factoren (mechanismen) hierbij?

Methode

- Per casus worden jaarlijks focusgroepsgesprekken gehouden met bij de interventie betrokken docenten, teamleiders, directie en begeleiders. In de gesprekken staat het in kaart brengen van de gerealiseerde CIMO-configuratie centraal.
- Als voorbereiding op de focusgroepsgesprekken worden bij de interventie betrokken docenten, teamleiders en begeleiders gevraagd maandelijks een digitaal logboek (Meirink, 2007) bij te houden over het effect van de interventie en factoren van invloed (mechanismen)

Resultaat

De bevindingen uit de focusgroep interviews en de logboeken worden gecombineerd met de data uit deelonderzoek 1 en 2 geanalyseerd. Aan de hand van focusgroepsgesprekken, logboeken en expertconsultatie wordt dieper inzicht verkregen (verdieping van inzichten uit deelstudie 2) in de mechanismen en de opbrengsten van de interventie. Dit deelonderzoek resulteert in een praktijkpublicatie met succesfactoren voor het versterken van een onderzoekende houding.

Deelstudie 4

Integratie en afstemming

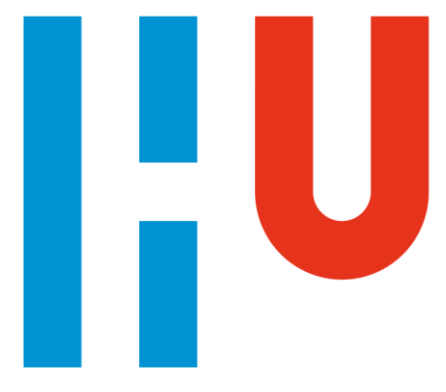
Deelonderzoeken 1, 2 en 3 worden samengebracht. Driemaandelijks overleggen de onderzoekers over:

- Literatuurverkenning
- Afstemming over instrumenten en analyse van de gegevens.
- Integratie van de resultaten van de deelonderzoeken ter beantwoording van de onderzoeksvragen.

Resultaat

Dit deelonderzoek resulteert in een geïntegreerde rapportage. De uitkomsten van de deelonderzoeken worden samengebracht om tot een beantwoording van de drie onderzoeksvragen te komen, welke vertaald wordt in aanbevelingen voor mbo-instellingen.

PEDAGOGIC PRACTICES IN VOCATIONAL COMMUNITIES TO SUPPORT NOVICES' WORKPLACE LEARNING

LIEKE CELEN^{1,2}, ANNE KHALED²
 LOEK NIEUWENHUIS¹, ELLY DE BRUIJN^{1,2},

¹OPEN UNIVERSITY OF THE NETHERLANDS; ²UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES UTRECHT

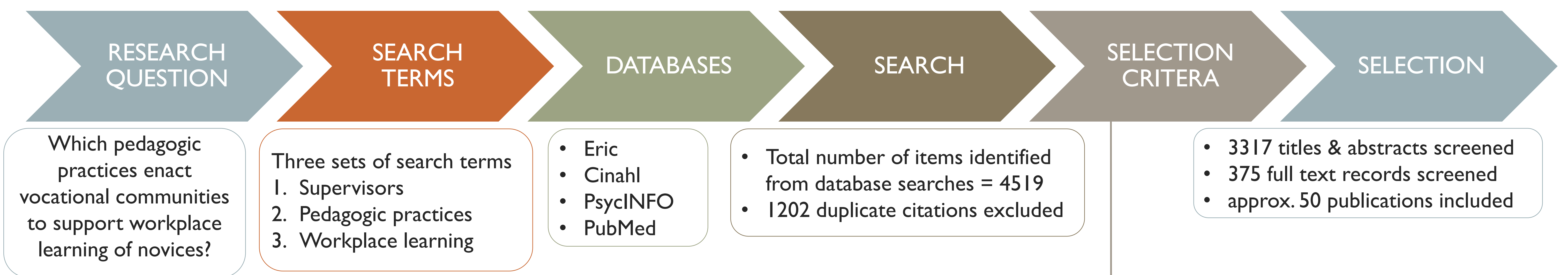
ABSTRACT

The study aims to explore how members of vocational communities enact pedagogic practices to contribute to novices' learning. Findings represent an overview of pedagogic practices which are situationally embedded in a variety of occupational domains. These pedagogic practices include both cognitions and actual behaviour of vocational communities, attempting to contribute to the development of novices. Cognitions represent knowledge and beliefs related to pedagogic practice (De Bruijn, 2012). Pedagogic behaviour includes activities that are enacted in interaction with the novice, thereby offering a means for how novices are supported to access practice (Billett, 2001).

INTRODUCTION

The systematic literature review presented, is the first study of a PhD project and explores how vocational communities pedagogically support novices to grow into occupational practice.

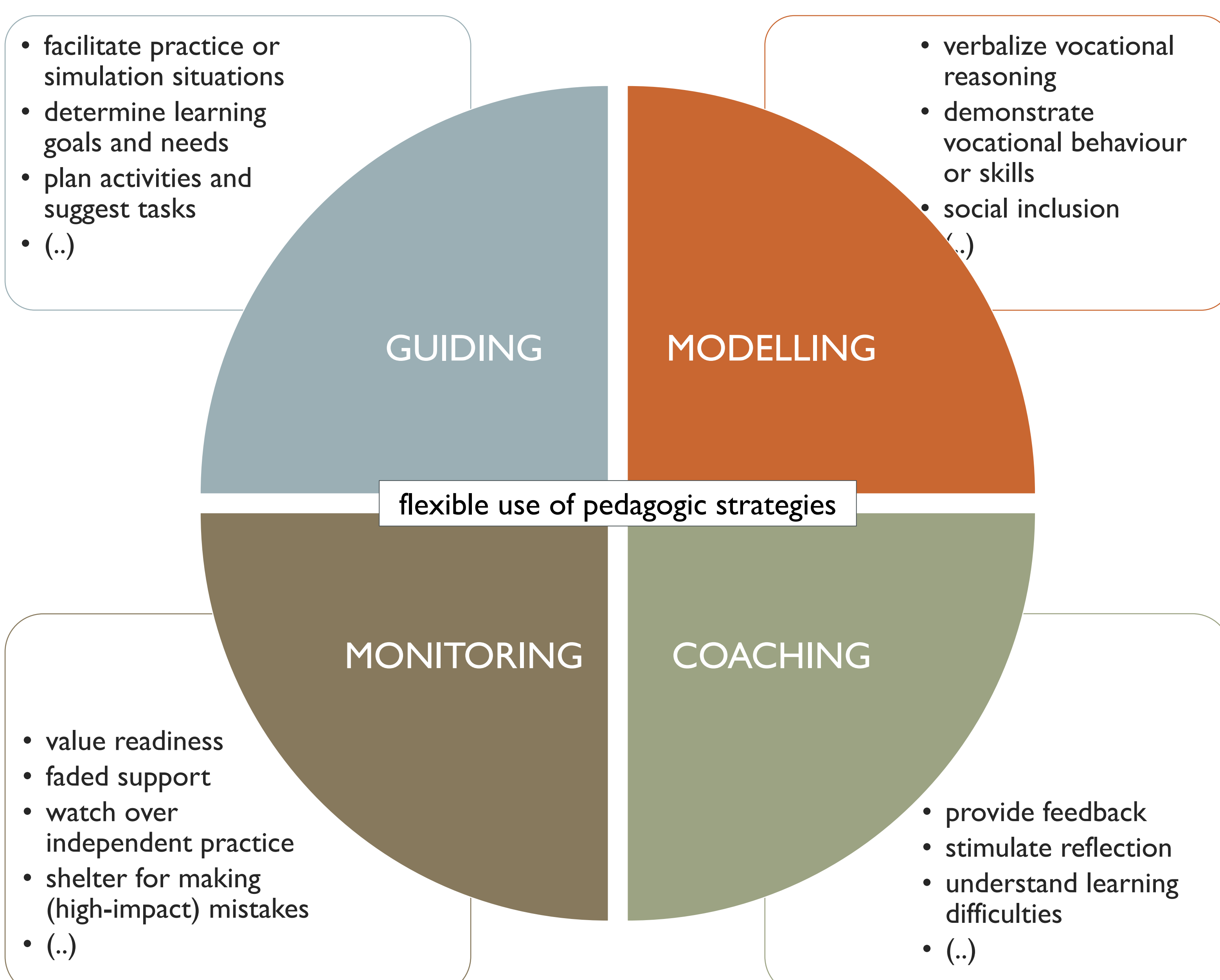
SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW

Criteria	Inclusion	Exclusion
	Peer-reviewed journal articles written in English	
Workplace	The context of learning is an authentic workplace representative for the occupation being learned.	The context of learning in other settings such as in classrooms, in simulated workplace settings, at home or online.
Vocational communities	Support is enacted by members of vocational communities, such as supervisors, preceptors, mentors or more experienced colleagues (whether or not designated).	Support is enacted by peers, at distance from the workplace by (school)teachers or by (online) tools.
Pedagogic practices	Rich, concrete description of enacted pedagogic practices, including pedagogic thinking and/or behavior.	No explicit, rich description of pedagogic thinking and/or behavior. Descriptions exclusively focused on assessment or design elements.
Novices	Novices who are included in workplace activities with the intention of learning a, for them, new occupation. This includes both students learning at the workplace in the context of occupational education / training, and other starting practitioners learning a new occupation (whether or not with a completed training).	Experienced practitioners learning something new in their existing role. Focus on specific groups of novices, such as special needs students or specific ethnical groups.
Quality	Research question and/or aim is defined. Research method is transparent and suitable to answer the research question. Transparent and followable presentation of results and analyses.	Not clear what arguments and statements are based on.

PRELIMINARY RESULTS

Ten of the included articles, extracted from the database Cinahl, are analysed. Preliminary categories of pedagogic practices are determined by reading back and forward within and across these ten articles. This mainly deductive process is combined with the inductive use of pedagogic strategies as described by De Bruijn (2012). The figure shows how categories of pedagogic practices are clustered around four pedagogic strategies: *guiding*, *modelling*, *monitoring* and *coaching*.

SOME PRELIMINARY CONCLUSIONS

- Vocational communities often take the lead in planning, facilitating and guiding learning activities.
- Pedagogic practices seem to be enacted with the intention to guide the novice towards increased responsibility and independent occupational practice; including a process of fading support.
- Establishing trust while working together, seems to be crucial in 'letting go' towards independent practice.
- Social inclusion in the community helps novices to grow into an occupational role.
- Continuously adjustment to actual circumstances and novices' readiness asks for a flexible use of pedagogic strategies.

QUESTIONS FOR DISCUSSION

Categories of pedagogic practices are clustered around four pedagogic strategies: *guiding*, *modelling*, *monitoring* and *coaching* (De Bruijn, 2012). The figure on the left raises the question whether it could be suitable to distinguish dimensions to illustrate a variety of pedagogic practices?

The already analyzed articles cover starting midwives, athletic trainers and nurses. It seems interesting to do justice to a situational perspective by including contextual factors of occupations in the analysis of results. How can we explore if and how pedagogic practices differ across occupations?

REFERENCES

- Billett, S. (2001). Vocational educators: *Understanding practice at work. International perspectives on competence in the workplace. Research, policy and practice*, 41-65.
 De Bruijn, E. (2012). Teaching in innovative vocational education in the Netherlands. *Teachers and Teaching*, 18, 637-653.

Onderzoekend vermogen van mbo-beroepskrachten in de gezondheidszorg:

wat wordt eronder verstaan en hoe wordt ertoe opgeleid?

Erica Wijnands-Pot¹, Annoesjka Boersma², Nienke Bleijenberg³, Elly de Bruijn^{2,4}
¹mboRijnland; Hogeschool Utrecht (²lectoraat Beroepsonderwijs en ³lectoraat Chronisch Zieken), ⁴Open Universiteit

Samenvatting

Onderzoekend vermogen van beroepskrachten op middelbaar(mbo)-niveau wordt essentieel geacht voor het doorvoeren van innovaties in de beroepspraktijk. Onduidelijk is echter wat het inhoudt en hoe opleiders in het mbo dit bij mbo-studenten kunnen stimuleren. Dit promotieonderzoek definieert vanuit wetenschappelijke literatuur en stakeholders uit beroeps- en opleidingspraktijk onderzoekend vermogen voor mbo-beroepskrachten in de gezondheidszorg, een beroepsdomein waar een urgente vraag om innovatie is. Het gebruikt hiervoor respectievelijk systematische literatuurreview, semigestructureerde interviews en focusgroepen. Tevens worden middels een meervoudige case study begeleidingsstrategieën geïdentificeerd die mbo-opleiders in de beroepspraktijk en/of op school kunnen inzetten om onderzoekend vermogen van mbo-studenten te stimuleren.

Inleiding

In de beroepspraktijk veranderen vakkennis en werkmethoden voortdurend. Middelbaaropgeleide (mbo)-beroepskrachten dienen met deze veranderingen om te gaan door zogenaamde toekomstbestendige (dan wel '21^e eeuwse') vaardigheden in te zetten¹. Onderzoekend vermogen stelt mbo-beroepskrachten in staat om op onderbouwde wijze vorm te geven aan de beroepspraktijk en wordt daarmee essentieel geacht voor het doorvoeren van innovaties en verbeteringen. Het ministerie van OC&W (2018) stimuleert het middelbaarberoepsonderwijs dan ook mbo-studenten te begeleiden bij de ontwikkeling van onderzoekend vermogen. Over onderzoekend vermogen in relatie tot mbo-beroepskrachten en hoe mbo-opleiders de mbo-studenten kunnen begeleiden bij de ontwikkeling hiervan is echter nauwelijks gerapporteerd².

Onderzoekend vermogen is essentieel voor het doorvoeren van innovaties en verbeteringen in de beroepspraktijk.

Zorginnovatie met Zora, een zorgrobot (https://www.robotzorg.nl)

In de gezondheidszorg, met ruim 350.000 mbo-verpleegkundigen en -verzorgenden, oplopend personeelstekort en een toenemende zorgvraag, is de vraag om innovatie groot.

Verplegingswetenschap over onderzoekend vermogen bachelor-verpleegkundigen:

- Onderzoekende geest: kritisch praktijken ter discussie stellen en innovatieve oplossingen zoeken³
- Het verpleegkundig proces wordt wel vergeleken met het doorlopen van onderzoekstappen
- Onderzoek wordt ingezet om de zorgkwaliteit te verbeteren⁴

Onderwijskunde over onderzoekend vermogen van hbo-professionals:

- Onderzoekende houding
- Onderzoeksresultaten gebruiken
- Beroepspraktijk gericht onderzoek doen
- Ingezet bij het werken aan beroepsproducten⁵

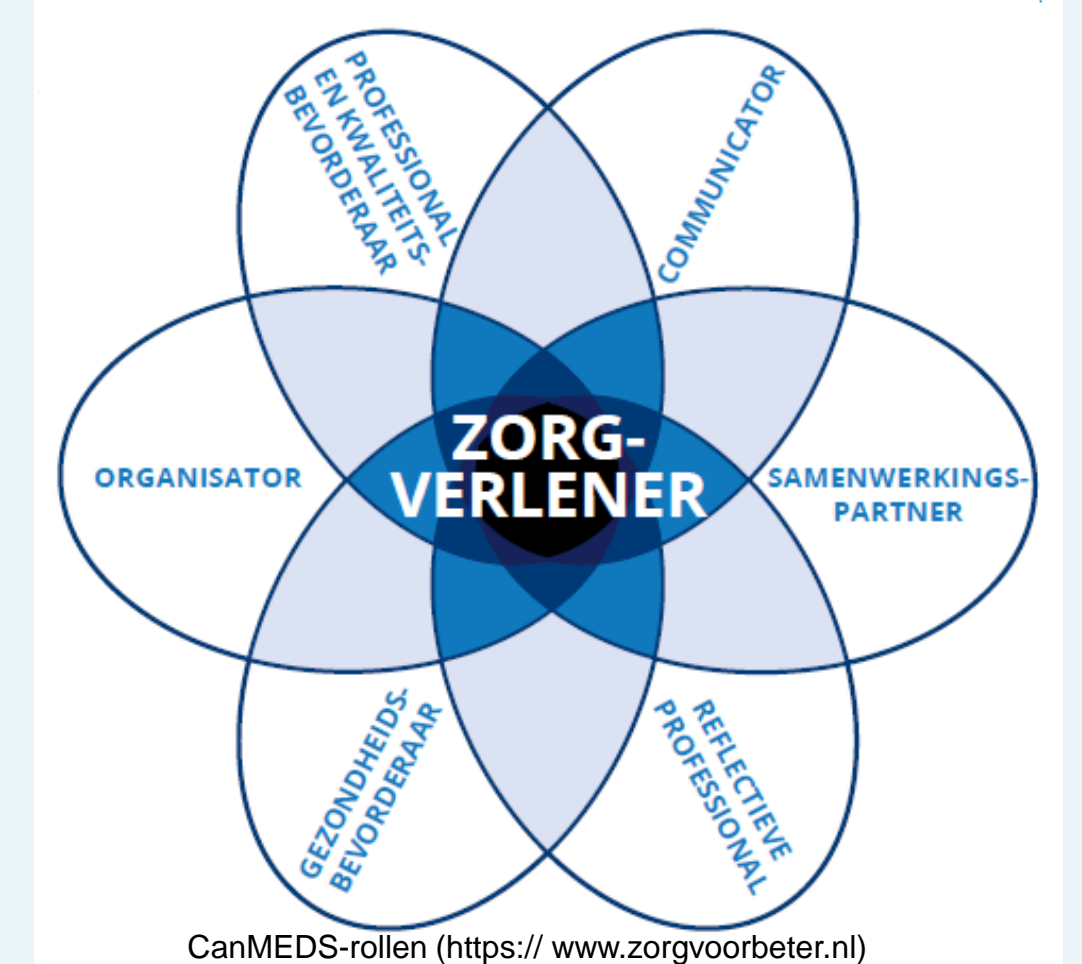
Twee benaderingen onderzoekend vermogen:

1. **Inherent onderdeel van de beroepsuitoefening:** kennis, kunde en inzicht gebruikt om dagelijks handelen te onderbouwen en omgang met kernvraagstukken en beroepsontwikkelingen⁶
2. **Onderzoekend vermogen op zichzelf:** de rol van onderzoeker wordt opgenomen⁷

Ontwikkeling van onderzoekend vermogen gebeurt in een diversiteit van leeromgevingen (schoolcontext, beroepspraktijk en mengvormen daarvan) en opleiders (docenten en praktijkopleiders).

Mbo-opleiders zetten daarbij begeleidingsstrategieën in: intentioneel gedrag om studenten te leren acteren als beroepskracht⁸.

Onderzoekend vermogen van mbo-beroepskrachten zal verschillen van dat van hbo-professionals, aangezien zij verschillende rollen in de beroepspraktijk vervullen.

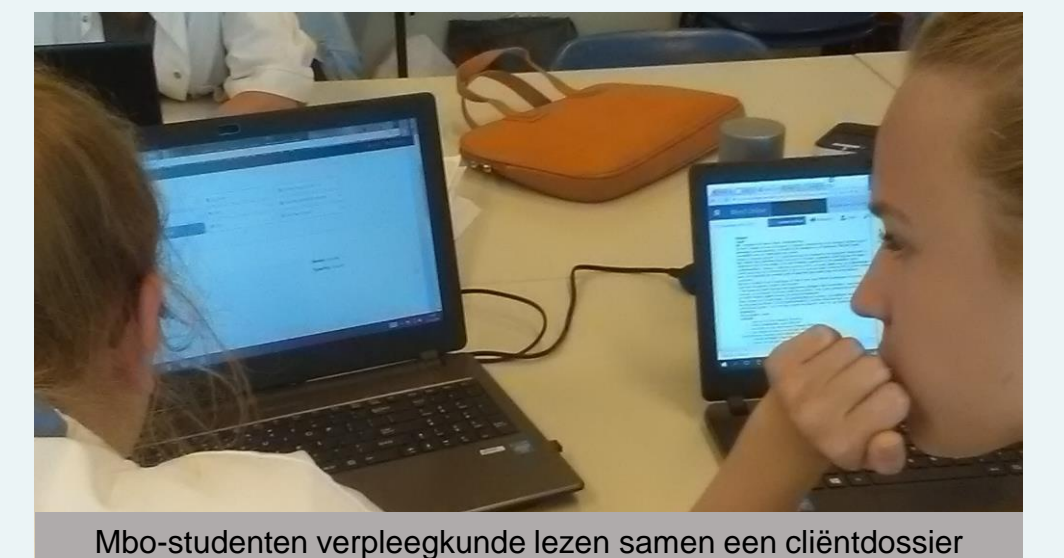

CanMEDS-rollen (https://www.zorgvoorbeter.nl)

Mbo-studenten verpleegkunde werken aan betekenisvolle leertaak

Over onderzoekend vermogen als inherent onderdeel van de beroepsuitoefening bestaat weinig rapportage.

Mbo-studenten verpleegkunde lezen samen een cliëntdossier

Mbo-opleiders stimuleren onderzoekend vermogen impliciet, als studenten werken aan betekenisvolle leertaken vanuit het beroep.

Onderzoeksvraag

Wat wordt verstaan onder onderzoekend vermogen van mbo-beroepskrachten in de gezondheidszorg en wat zijn begeleidingsstrategieën die mbo-opleiders kunnen inzetten om onderzoekend vermogen bij mbo-studenten als inherent onderdeel van de beroepsuitoefening te ontwikkelen?

Deelvragen

1. Wat wordt verstaan onder onderzoekend vermogen van mbo-beroepskrachten in de gezondheidszorg?
 - a) volgens verplegingswetenschappelijke en onderwijskundige literatuur
 - b) volgens stakeholders in de beroepspraktijk
 - c) volgens mbo-opleiders
 - d) wat is de essentie van onderzoekend vermogen vanuit de drie perspectieven samen?
2. Wat zijn begeleidingsstrategieën die mbo-opleiders kunnen inzetten om onderzoekend vermogen van mbo-studenten te ontwikkelen als zij werken aan beroepsproducten?

Methode

Deelstudie 1 brengt onderzoekend vermogen van mbo-beroepskrachten in de gezondheidszorg vanuit verschillende perspectieven in beeld⁹ (zie figuur).

Deelstudie 1A is een **systematic scoping review**¹⁰ waarmee een **overzicht van thema's** over het concept wordt verkregen.

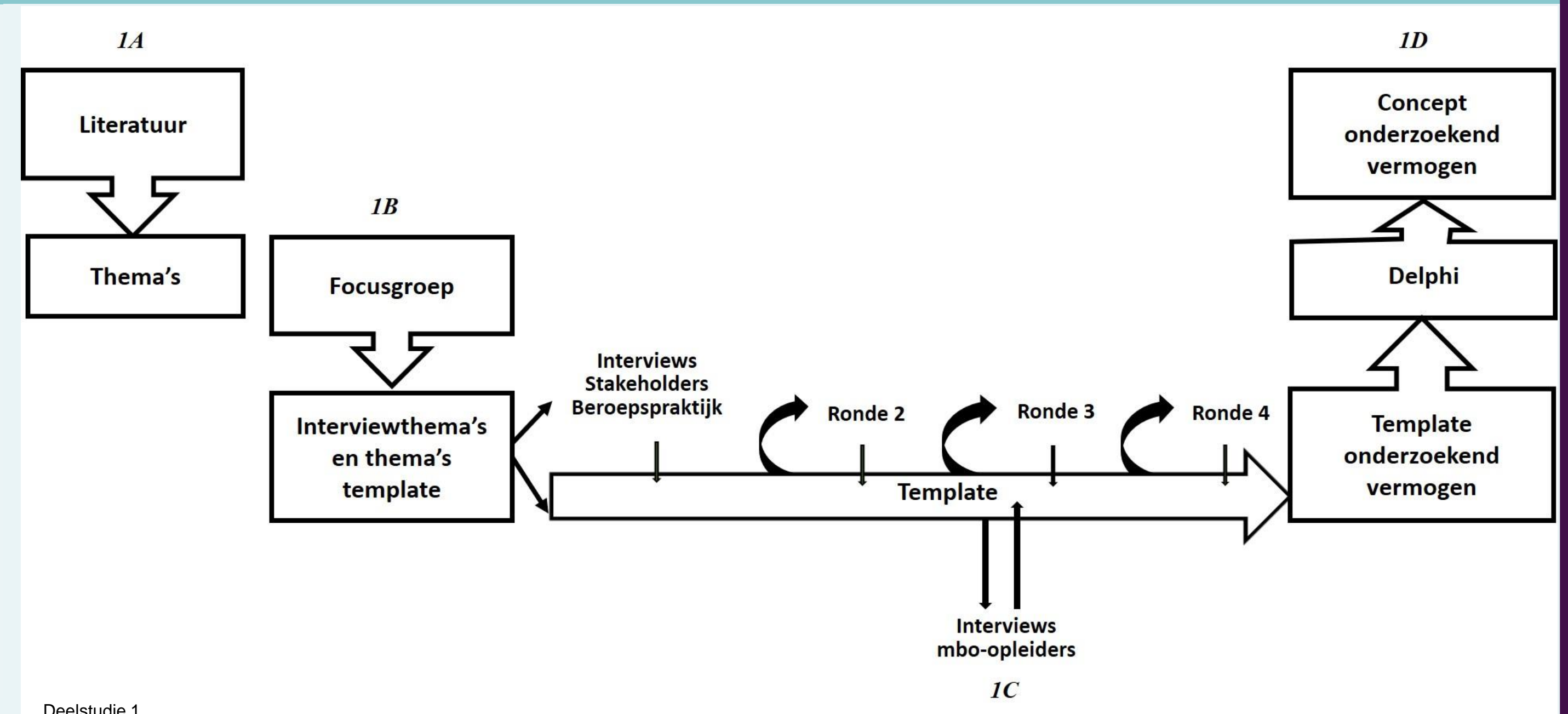
Deelstudie 1B brengt het **concept vanuit de beroepspraktijk** in beeld via een **focusgroep** en **interviews met experts** en **mbo-verpleegkundigen**. De **focusgroep** komt **thema's** uit de literatuurstudie overeen die relevant zijn voor mbo-beroepskrachten in de gezondheidszorg. Deze zijn de **basis** voor de **interviewleidraad** en het **template**. Met het template worden de data **iteratief geanalyseerd** en thema's bevestigd, verworpen of aangevuld¹¹.

Deelstudie 1C vult de template vanuit het beroepsonderwijs middels interviews met mbo-opleiders. De **essentie van het concept** wordt met een **Delphi-methode** gedefinieerd in **deelstudie 1D**.

Deelstudie 2 identificeert in een meervoudige case study¹² door **observatie** met de zogeheten '**shadowing**' **methodiek**¹³ **begeleidingsstrategieën** van mbo-opleiders. Focus is op acties van mbo-opleiders als zij studenten begeleiden bij beroepsproducten die appel doen op onderzoekend vermogen als inherent onderdeel van de beroepsuitoefening. De template uit deelstudie 1 fungeert hierbij als kijkkader.

Beoogd resultaat

Proefschrift op basis van vijf artikelen: 1) onderzoekend vermogen perspectief wetenschap; 2) onderzoekend vermogen perspectief beroepspraktijk; 3) onderzoekend vermogen perspectief beroepsonderwijs; 4) essentie onderzoekend vermogen mbo-beroepskrachten in de gezondheidszorg; 5) begeleidingsstrategieën van mbo-opleiders die onderzoekend vermogen kunnen stimuleren. De gegenereerde template als aanzet feedbackinstrument ontwikkeling onderzoekend vermogen.

Deelstudie 1

1 Voogt & Pareja Roblin (2010); Walma van der Molen & Kirschner (2017)
2 Kennisrotoronde (2017); Ministerie van OC&W (2018)
3 Melnyk, Fineout-Overholt, Stillwell, & Williamson (2009)
4 Baikas & Smith (2016); Fesler-Birch (2005)
5 Andriessen (2014); Bruggink & Harinck (2012); Losse & Nahuis (2016)
6 vergelijk 'reflective workbehavior', Van Woerkom (2004)

7 Healey & Jenkins (2009)
8 De Bruijn (2012)
9 triangulatie als 'crystal refraction', Denzin (2009, 2012)
10 Peters et al. (2015); Pham et al. (2014)
11 template analysis, Brooks, McCluskey, Turley, & King (2015) Fry et al. (2013)
12 Yin (2018)
13 Lalleman, Smid, Lagerwey, Oldenhot, & Schuurmans (2015); McDonald (2005)

Hoe ziet het beslissingsproces van werkplekopleiders eruit als ze het functioneren van een student beoordelen?

Een longitudinale meervoudige case study

Marlies de Vos², Liesbeth Baartman^{1,2}, Cees van der Vleuten³, Elly de Bruijn^{1,2}
¹Open Universiteit Nederland, ²Hogeschool Utrecht, ³Maastricht University

Samenvatting

Studenten in het beroepsonderwijs bereiden zich voor op hun leven als beroepsuitoefenaars en lopen daarom één of meerdere keren stage tijdens hun opleiding. Op stage is het de werkplekopleider die de student begeleidt en het functioneren beoordeelt. Om het functioneren te kunnen beoordelen, moet een werkplekopleider grote hoeveelheden informatie tot zich nemen en een stage overzien die drie tot zes maanden duurt. We weten niet hoe opleiders deze informatie verzamelen, hoe ze hier betekenis aan geven, of hoe ze de gehele stage overzien.

Theoretische achtergrond

Het beoordelen van werkplekleren kan het beste gedaan worden in relatie tot de specifieke werkplek waar studenten participeren en door opleiders die deel uitmaken van die werkplek (Rømer, 2002). Deze opleiders zijn vaak in de eerste plaats professionals en daarnaast krijgen ze een rol als begeleider en beoordelaar van een student (Trede & Smith 2014). In hun rol als beoordelaar worden ze gevraagd om de beroepsuitoefening van de student te overzien. Dit is dermate complex dat het menselijk oordeel van de opleider nodig is en er niet volstaan kan worden met het toepassen van een lijst criteria of het invullen van een formulier (Berendonk, Stalmeijer, & Schuwirth, 2013; Govaerts et al. 2007). De vraag is hoe het oordeel van opleiders op de werkplek tot stand komt. Het doel van deze studie is om het beslissingsproces van de opleider gedurende een stage van begin tot eind in kaart te brengen.

Methode

De studie is een longitudinale meervoudige case study waarbij drie opleiders op verschillende werkplekken gedurende een half jaar intensief worden gevolgd tijdens de begeleiding en beoordeling van één student (Yin, 2018). Data wordt verzameld met behulp van observaties op de werkplek en wekelijkse stimulated recall interviews.

Voorlopige resultaten

- Opleiders verzamelen informatie door samen te werken, vragen te stellen en naar producten van studenten te kijken.
- Instructies en opdrachten worden afgestemd op het beeld dat opleiders hebben over het functioneren van een student.
- Het functioneren van studenten wordt in verhouding tot andere studenten bekeken.
- Er is onzekerheid over het functioneren van studenten t.a.v. het beroep, terwijl er vrij snel zekerheid is over de leerbaarheid en inzetbaarheid van studenten.

Referenties

- Berendonk, C., Stalmeijer, R. E., & Schuwirth, L. W. T. (2013). Expertise in performance assessment: Assessors' perspectives. *Advances in Health Sciences Education*, 18(4), 559–571.
- Govaerts, M. J. B., Van Der Vleuten, C. P. M., Schuwirth, L. W. T., & Muijtjens, A. M. M. (2007). Broadening perspectives on clinical performance assessment: Rethinking the nature of in-training assessment. *Advances in Health Sciences Education*, 12(2), 239–260.
- Rømer, T. (2002). Situated learning and assessment. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 27(3), 233–241.
- Trede, F., & Smith, M. (2014). "Workplace Educators' Interpretations of Their Assessment Practices: A View through a Critical Practice Lens." *Assessment and Evaluation in Higher Education* 39 (2):154–67.
- Yin, R. K. (2018). *Case Study Research and Applications* (6th ed.). Los Angeles: Sage.

Meer informatie?
marlies.devos@ou.nl
Of scan de QR-code

Pre-promotietraject voor docenten in het mbo

Annoesjka Boersma en Patricia Brouwer

Het mbo heeft een jonge onderzoekscultuur waarbinnen het voor docenten niet vanzelfsprekend is om voor een promotietraject te kiezen. Er zijn nog geen gebaande paden waardoor het voor hen vaak lastig is om zo'n traject op te starten. Hoe kom ik van een idee tot een promotievoorstel? Wat houdt een promotietraject eigenlijk precies in? Heb ik er wel de capaciteiten voor? En hoe realistisch is het om naast mijn werk als docent promotieonderzoek te doen?

Op initiatief van de 'Beroepsvereniging Opleiders in het mbo' (bvmbmo) hebben het Lectoraat Beroepsonderwijs van Hogeschool Utrecht (HU), het Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ecbo) en de Open Universiteit (OU) een pre-promotietraject ontwikkeld voor mbo-docenten met promotieambities.

"De wetenschappelijke wereld en de wetenschappelijke manier van denken verschilt van de praktische benadering in het mbo. Dat betekent dat je soms wat uit te leggen hebt. Ik kan iedereen echter aanraden een pre-promotietraject te doen. Doordat je serieus aan de slag moet, ervaar je echt of promotie wat voor je is." (MBOkrant 49)

"Ik heb veel geleerd. Ook over dingen waar ik nooit aan had gedacht. Over financiering bijvoorbeeld, maar ook hoe je een cv opbouwt. De gastsprekers die als buitenpromovendus aan de slag zijn, voegden ook heel veel toe." (MBOkrant 49)

"Ik kan echt aanraden om zoiets als dit pre-promotietraject te volgen. Promoveren is best wel een eenzame aangelegenheid. In dit traject heb ik veel medestanders ontmoet. En door alle oefening is het voor mij veel tastbaarder geworden wat promoveren in de praktijk betekent." (MBOkrant 49)

Wat komt aan bod in het pre-promotietraject?

	Fase 1	Fase 2	Fase 3
Doel	Oriënteren op promotieonderzoek	Opfrissen onderzoeksvaardigheden	Werken aan je onderzoeksplan
Product	(Concept) probleemstelling	Position paper	(Concept) onderzoeksplan
Leerlijn 1	Werken aan de inhoud van je onderzoek		
Leerlijn 2	Werken aan voorwaarden voor het kunnen doen van onderzoek		
Leerlijn 3	Werken aan je netwerk rondom je onderzoek		

Start derde ronde pre-promotietraject!

Wegens een succesvolle eerste en tweede ronde wordt nu een derde ronde van het pre-promotietraject aangeboden. De nieuwe ronde start in september 2019. Aanmelden voor deze derde ronde kan vanaf januari 2019 via www.ecbo.nl. Het traject vindt doorgang vanaf 16 aanmeldingen. Vragen over aanmelden: Wies Stael, ecbo, wies.stael@ecbo.nl.

Voor wie?

Het pre-promotietraject biedt mbo-docenten die interesse hebben in onderwijskundig promotieonderzoek praktische en inhoudelijke ondersteuning om daadwerkelijk van start te gaan met hun onderzoek. Ze kunnen daarbij aanspraak maken op de Promotiebeurs voor Leraren of willen op een andere manier financiering verkrijgen, bijvoorbeeld via de werkgever. Het promotieonderzoek behandelt onderwijskundige thema's of vraagstukken. Deelnemers moeten werkzaam zijn in het mbo en daarnaast beschikken over een hbo-master of universitaire master (of gelijkwaardige equivalent).

Meer lezen?

Petra van Lange, lid van het College van Bestuur van het Summa College, over de bijdrage van promotieonderzoek aan de ontwikkeling van de docent en daarmee aan de kwaliteit van het onderwijs.

Susanne Smits en Erica Wijnands, twee van de eerste zes docenten die het pre-promotietraject doorliepen, over hun ervaringen.

